

Verantwoordelijke uitgever:

Frank Schuermans - Voorzitter a.i. van het Controleorgaan op de politionele informatie

Adres: Leuvenseweg 48 - 1000 Brussel

E-mail: info@controleorgaan.be

Afbeeldingen:

(1) Beelden van het Federaal Parlement en omgeving – Kurt Van Den Bossche – Rechten voorbehouden aan de Kamer van de Volksvertegenwoordigers

(2) Beelden van politie leden - Rechten voorbehouden aan de politie

(3) Illustraties/tabellen/grafieken – Rechten voorbehouden aan het Controleorgaan

INHOUDSTAFEL

A. Voorwoord van het directiecomité

B. Wettelijk kader

C. Visie en missie

D. De activiteiten van het Controleorgaan (COC)

1. INLEIDING

1.1. Bevoegdheden en opdrachten

1.1.1. Vier prioritaire opdrachten

1.1.2. Bevoegdheden

1.1.3. Organisatie en samenstelling

1.1.4. Enkele kerncijfers inzake interne organisatie

2. DE DOMINANT DATAPROTECTIE ACTIVITEITEN

2.1. De verzoeken onrechtstreekse toegang (OT)

2.2. De vragen tot informatie en advies

2.3. Advies op wet- en regelgeving

2.4. De klachten

2.5. De inbreuken op de gegevensbeveiliging (databreach)

2.6. De internationale onderzoeken

2.7. Dataproductie in bijzondere sectoren en materies

2.7.1. Bijzonder Toezicht: de BELPIU controles

2.7.2. Bijzonder Toezicht: de fiscale BELPIU vorderingen van de AADA

2.7.3. De Algemene inspectie van de federale politie en de lokale politie

2.8. Cameragebruik door de politiediensten

2.8.1. Algemeen

2.8.2. Vragen tot informatie en advies inzake cameragebruik

2.8.3. Enkele bijzondere onderzoeken

2.9. De uitoefening van de corrigerende bevoegdheden

2.9.1. De genomen corrigerende maatregelen

2.9.2. De rechterlijke voorzieningen tegen de beslissingen van het COC

3. DE DOMINANT CONTROLEACTIVITEITEN

3.1. De controle - en toezichtonderzoeken bij de GPI

3.1.1. Algemeen

3.1.2. Overzicht van de voornaamste toezichtonderzoeken

3.2. De controle op de gemeenschappelijke gegevensbanken terrorisme en extremisme

3.3. De controle van de ANG statistieken als grondslag voor dataretentie

4. DE BELEIDSMATIGE ACTIVITEITEN

4.1. Nationale overlegfora

4.2. Internationale overlegfora

4.3. Externe communicatie en deelname aan evenementen

4.3.1. Perscontacten

4.3.2. Deelname aan studiedagen en opleidingen

4.3.3. Website

4.3.4. Bevragingen door studenten en andere externen

5. PARTNERSCHAPPEN EN GEDEELDE BEVOEGDHEDEN

6. BESLUIT EN TOEKOMSPERSPECTIVITEITEN

BIJLAGE: HET CONTROLEORGAAN IN CIJFERS

LEXICON

AIG: Algemene Inspectie van de federale politie en van de lokale politie

ANG: Algemene Nationale Gegevensbank

ANPR: *Automatic Number Plate Recognition*

API: *Advanced Passenger Information*

AVG: Algemene Verordening Gegevensbescherming

BELPIU: Belgische Passagiersinformatie eenheid

CALOG: *Cadre Administratif et Logistique*

CBPL: Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer

CG/ISPO: Commissariaat-generaal/*Information Security & Privacy Office*

COC: Controleorgaan op de politionele informatie

DIRCOM: Directiecomité van het COC

DRI: Directie van de politionele informatie en de ICT-middelen

DPA: *Data Protection Authority*

DPIA: Data Protection Impact Assessment

DPO: *Data Protection Officer*

DOSE: Dient Onderzoeken – *Service d’Enquête*

GBA: Gegevensbeschermingsautoriteit

GGB: Gemeenschappelijke Gegevensbanken

GPI: Geïntegreerde Politie – *Police Intégrée*

HRM: *Human Resources Management*

ICT: *Information and Communication Technology*

LED: *Law Enforcement Directive*

NGO: Niet Gouvernementele Organisatie

OCAD: Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse

PIE: Passagiers Informatie Eenheid

PIU: *Passenger Information Unit* (zie ook PIE)

PLIF: Personeel-Logistiek-Informatica-Financiën

PNR: Passenger Name Record

PZ: Politiezone

SCHEVAL: *Schengen Evaluation*

SICAD: Communicatie en Informatiedienst van het Arrondissement

VTE: Voltijds Equivalenten

WGB: Wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens

WOG: Wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit

WPA: Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt

A. Voorwoord van het directiecomité

- 1.** Dit activiteitenverslag geeft een overzicht van de activiteiten van het Controleorgaan of COC¹ in 2022. Dit is het vierde volle werkingsjaar van het COC, dat zich, als gevolg van de inwerkingtreding van het vernieuwde Europese en nationale privacy- en gegevensbeschermingskader² van september 2018, binnen dat tijdsbestek stevig gepositioneerd heeft in het controle landschap van de Belgische Geïntegreerde politie (GPI).
- 2.** Een activiteitenrapport is altijd de gelegenheid om terug te blikken nu dit het laatste werkingsjaar is geweest onder de originele samenstelling van het directiecomité (DIRCOM). Per 01.02.2023 werd Voorzitter Philippe Arnould immers in ruste gesteld. Een vlotte onderlinge samenwerking tussen DIRCOM leden is cruciaal voor elke organisatie en a fortiori voor een kleine instelling als het COC, die, net zoals de personeelsleden, blijk moeten geven van technische expertise, dossierkennis en human resources kwaliteiten.
- 3.** Gestart als specifiek toezichtsorgaan – met als prioriteit de efficiëntie en effectiviteit van de politionele informatiehuishouding stond het Controleorgaan tussen 1998 en 2014 onder het gezag van de Ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie. In 2014 werd het COC overgeheveld naar de wetgevende macht om vanaf 05.09.2018 de bijkomende opdracht van gespecialiseerde dataprotectie autoriteit op (onder meer) de GPI uit te oefenen.

¹ Acroniem voor 'Controleorgaan-**O**rgane de **C**ontrôle'.

² Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG - Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) of in zijn Engels afkorting *GDPR* wat staat voor *General Data Protection Regulation* - en Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977 /JBZ van de Raad - ook in deze bijdrage aangeduid als 'richtlijn politie/justitie' of in het Engels *LED* wat staat voor *Law Enforcement Directive*.

B. Wettelijk kader

4. Het wettelijk kader vinden we in internationale normen – met name de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) en de zgn. *LED* (de *Law Enforcement Directive* of richtlijn politie/justitie 2016/680) – en de belangrijkste nationale wetgeving zoals de WGB (Wet Gegevensbescherming), de WPA (Wet op het Politieambt) en in mindere mate de WOG (Wet Gegevensbeschermingsautoriteit). Daarnaast zijn er nog de sectorale wetten, tal van uitvoeringsbesluiten en omzendbrieven die, indien relevant voor de geïntegreerde politie (GPI) en de overige diensten die onder het COC toezicht vallen, dat ook zijn voor het COC. De belangrijkste voorschriften vinden we terug in de artikelen 4 §2, 4^e WOG, artikel 71 en de volledige Titels 2 en 7 WGB en de WPA (art. 25/1 tot en met 25/8, 44/1 tot en met 44/11/13 en art. 46/1 tot en met 46/14).

5. Voor alle duidelijkheid wordt herhaald dat het COC evenwel niet louter een dataprotectie autoriteit is, maar ook een reguliere controle instantie op onder meer de hele politionele informatiehuishouding.

C. Visie en missie

6. Het COC heeft als missie/visie een performante, democratische en rechtstatelijke politionele werking – en informatiehuishouding voor ogen. Het heeft dezelfde missie ten aanzien van de AIG³, de BELPIU⁴ en de AADA⁵.

Het neemt een constructieve houding aan waarbij het de gecontroleerde instellingen in eerste instantie bijstaat en aan bewustmaking of *awareness* doet. Pas als *ultimum remedium* is een dwingend optreden aan de orde door het nemen van zgn. 'corrigerende maatregelen' (cf. verder).

³ Algemene Inspectie van de federale politie en van de lokale politie (cf. artikel 2 van de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en houdende diverse bepalingen betreffende de rechtspositie van sommige leden van de politiediensten.

⁴ Belgische passagiersinformatie-eenheid - *Passenger Information Unit* of *PIU* bedoeld in hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens.

⁵ Algemene Administratie van Douane en Accijnzen van de Federale Overheidsdienst Financiën.

D. De activiteiten van het Controleorgaan (COC)

1. INLEIDING

1.1. Bevoegdheden en opdrachten

1.1.1. Vier prioritaire opdrachten

7. De bevoegdheden en opdrachten van het COC betreffen in grote lijnen:

- (1) het toezicht op titel 2 WGB verwerkingen ten aanzien van de GPI, de AIG en de BELPIU, d.w.z. alle verwerkingen verbonden aan de operationele opdrachten;
- (2) het toezicht op AVG en titel 1 WGB verwerkingen door de GPI, d.w.z. alle verwerkingen (verbonden met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer) in relatie tot de niet-operationele opdrachten (vb. HRM⁶ verwerkingen);
- (3) het toezicht op de verwerking van de informatie en de persoonsgegevens bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/14 WPA, met inbegrip van deze ingevoegd in alle politionele gegevensbanken;
- (4) elke andere opdracht door of krachtens andere wetten verleend. Hier kan worden verwezen naar:
  - a) het zichtbaar en niet zichtbaar cameragebruik door de GPI;
  - (b) de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens (Controle werking BELPIU);
  - (c) de bevoegdheid van het COC t.a.v. van de Douane m.b.t. tot vorderingen gericht aan de BELPIU in fiscale materies.
  - (d) de dataretentie wetgeving, waarin, op grond van artikel 126/3 §1, 8^e lid van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna afgekort 'WEC'), het COC belast is met de met de (al dan niet) validatie van de statistieken met betrekking tot het aantal

---

⁶ *Human Resources Management.*

strafbare feiten en de bewaringstermijn voor elk gerechtelijk arrondissement en elke politiezone in het kader

(e) in toepassing van artikel 42 § 3, 2de en 3de lid WPA is het COC ook belast met de controle van de vorderingen van de Cel Vermiste Personen van de federale politie tot opvraging van de gegevens met betrekking tot de elektronische communicatie betreffende de vermiste persoon.

8. Wanneer we verder in dit rapport spreken over de "***dominant***" dataproductie activiteiten of "***dominant***" controleactiviteiten bedoelen we dat er in de beide activiteiten ook steeds aspecten van de andere component zitten. M.a.w., ook wanneer de focus ligt op dataproductie zijn er steeds elementen van efficiëntie, effectiviteit en *compliance* met andere grondrechten of wettelijke voorschriften aan de orde en *vice-versa*, wanneer de controleopdracht de focus is, blijft ook privacy en gegevensbescherming een belangrijk luik.

1.1.2. Bevoegdheden

9. De bevoegdheden van het COC betreffen klassieke bevoegdheden van een toezichts- of controleorgaan. Een reeks reparaties zijn niettemin noodzakelijk en hebben te maken met het feit dat het COC ook een dataproductie-autoriteit is. Die noodzakelijke aanpassingen werden door het COC in mei 2021 overgemaakt in het kader van, de door Staatsecretaris belast met Privacy gehouden, evaluatie van de WGB, zoals die voorzien is in artikel 286 WGB⁷. De noodzakelijke reparatie WGB is er, bij het afsluiten van dit activiteitenrapport, evenwel nog steeds niet. Het COC blijft die reparatiewet alleszins als een noodzaak zien om zijn werking, en dus ook het toezicht op de GPI en de andere gecontroleerde instellingen te optimaliseren.

1.1.3. Organisatie en samenstelling

10. Het COC bestaat uit een DIRCOM van drie leden waarvan twee magistraten en één deskundige. Daarnaast is er een 'Dienst Onderzoeken' (DOSE⁸) bestaande uit 2 leden afkomstig van de GPI en 1 deskundige. Tot slot is er een 'Dienst Steun'

⁷ Art. 286 voorziet in een evaluatie van de WGB in het derde jaar na de inwerkingtreding ervan. Gezien de inwerkingtreding plaats vond op 5 september 2018 dient de evaluatie te gebeuren in 2021.

⁸ Dienst Onderzoeken/Service d'Enquête.

(‘secretariaat’) bestaande uit 1 jurist, 1 informaticus en 1 directie-assistent. Daarnaast kan het COC contractueel rekruteren⁹ tot maximaal 30% van haar totale personeelsbestand (op een kader van 9 VTE), wat het steeds tracht te doen zodat het maximale personeelsbestand op 11 VTE komt indien volledig volzet. Dat laatste is zelden het geval. Zo moet het ontbreken van de (enige) informaticus sedert 1 augustus 2022 vermeld worden wat op het moment van het afsluiten dit verslag nog steeds niet verholpen kon worden. Het COC deed reeds 3 recruteringspogingen en deelt in de klappen van de enorme krapte op de arbeidsmarkt voor dit soort profiel, gecombineerd met de hoge eisen die het COC nu eenmaal moet stellen, gezien zijn staatkundige positie en het feit het over slechts één plaats beschikt (met bv. een noodzakelijk drietaligheid).

Ook het hele PLIF¹⁰ beleid rust grotendeels op de schouders van de leden DIRCOM, zij het met steun vanuit Persopoint. In tegenstelling tot de andere parlementaire collaterale instellingen heeft het COC ook geen administratie, behoudens één directie-assistent(e).

Het in 2021 door de Kamer voorgenomen gemeenschappelijk dienstverleningscentrum ‘INCENTRIS’ komt er **niet**, zodat de PLIF *workload* van het COC onveranderd blijft.

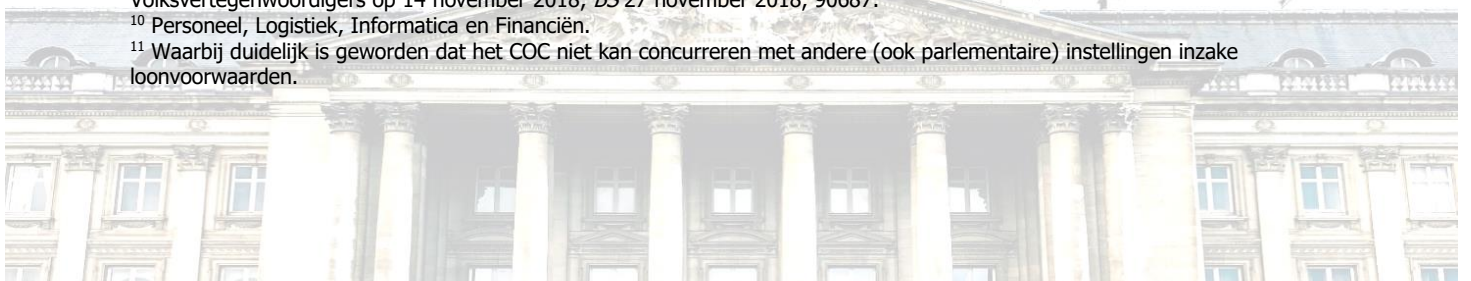
1.1.4. Enkele kerncijfers inzake interne organisatie

11. Het COC is een kleine organisatie in verhouding tot zijn opdrachten en te controleren instellingen én in vergelijking met de andere dotatiegerechtigde instellingen. Het moet benadrukt worden dat het volle kader van 11 VTE zelden kan aangehouden worden. In het werkingsjaar 2022 was dat zo met verlies van de informaticus (vertrokken naar het *Belgian Cyber Security Centre*¹¹) voor een half jaar en het vertrek van twee juristen waar het steeds minimaal enkele maanden duurt vooraleer in een vervanging kan worden voorzien. Bovendien is de techniciteit en veeleisendheid van de job, ook als jurist, van die aard, dan men minstens 6 maanden nodig heeft om min of meer volwaardig te kunnen functioneren.

⁹ Op grond van artikel 21, 1^e en 2^e lid van het Huishoudelijk Reglement van het COC zoals goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 14 november 2018, *B527* november 2018, 90687.

¹⁰ Personeel, Logistiek, Informatica en Financiën.

¹¹ Waarbij duidelijk is geworden dat het COC niet kan concurreren met andere (ook parlementaire) instellingen inzake loonvoorwaarden.

Het DIRCOM hield 47 formele vergaderingen in 2022 (met opmaak van een proces-verbaal), naast het dagelijkse informele overleg. Er is tevens in beginsel elke week een plenaire meeting met alle personeelsleden waarin zowel operationele onderwerpen als PLIF thema's aan de orde kunnen zijn.

12. Het COC had in 2022 een goedgekeurde uitgavenbegroting van 1.618 KEUR waarvoor het langs inkomstenzijde een dotatie van 1.314 KEUR ontving. De hele dotatie gaat uitsluitend op aan de loonlasten, zodat alle andere werking – en investeringsuitgaven met, doorheen de voorgaande jaren door het zuinig gevoerde beleid (en door niet dan wel met vertraging in de personeelsvervanging te kunnen voorzien), opgebouwde reserves worden gefinancierd. Reeds in het vorige activiteitenverslag werd gesteld dat deze situatie vanaf 2023 niet meer haalbaar zou zijn en dus de dotatie meer de reële uitgaven zal moeten dekken. Dat is in 2023 dan ook gebeurd met een goedgekeurde uitgavenbegroting van 2.047 KEUR en een toegekende dotatie van 1.860 KEUR. Hoe dan ook blijven een belangrijk gedeelte werkingskosten niet gedekt door de dotatie zodat zij met boni nog steeds zullen dienen te worden gefinancierd. Het ziet er evenwel naar uit dat ook in 2022 boni zijn gecreëerd door het niet tijdig kunnen invullen van vertrekkende personeelsleden. In vergelijking met de andere toezichthouders blijft het COC evenwel de minste gefinancierde met een al bij al bescheiden dotatie.

2. DE DOMINANT DATAPROTECTIE ACTIVITEITEN

2.1. De verzoeken onrechtstreekse toegang (OT)

13. De verzoeken van de burger - beter bekend als de zgn. 'artikel 42 WGB'¹² of 'OT-dossiers'¹³ - tot het uitoefenen van zijn rechten tot inzage/kennisname, verbetering of verwijdering van zijn persoonsgegevens in de politiedatabanken vormen een steeds dominanter onderdeel van de dagelijkse reactieve werkzaamheden, zelfs in die mate dat ze de proactieve controleopdrachten van het COC in 2022 voor het eerst op significante wijze heeft aangetast. In tegenstelling tot alle andere EU-landen, waar de rechtstreekse toegang bij de politie van toepassing is, behandelt in België het COC deze dossiers.

14. Elk dossier onrechtstreekse toegang vraagt een substantiële investering van de dossier behandelaars, t.t.z. de DIRCOM leden, de DOSE en de juristen van het COC. Het werkvolume is inderdaad dermate dat quasi alle leden en personeelsleden van het COC verplicht zijn deze verzoeken te behandelen

15. Het aantal verzoeken is exponentieel gestegen over de jaren heen. Wetende dat de toenmalige privacycommissie jaarlijks gemiddeld rond de 100 à 150 dossiers ontving bereikte het volume in 2022, met **555 dossiers**, een nieuw hoogtepunt.

Tabel 1: Evolutie van het aantal aanvragen onrechtstreekse toegang bij het COC

Jaar	Aantal OT
2018	333
2019	392
2020	283
2021	546
2022	555

16. Van voormelde **555** OT-dossiers die in 2022 zijn binnengestroomd waren er bij aanmaak van de statistieken einde maart 2023 reeds **520 afgehandeld. Dat**

¹² Artikel 42 WGB is het basisartikel terzake en stelt in zijn 1^e lid: "Het verzoek tot uitoefening van de rechten bedoeld in dit hoofdstuk voor wat betreft de politiedienst in de zin van artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie gestructureerd op twee niveaus of de algemene inspectie van de federale politie en de lokale politie, wordt aan de toezichthoudende autoriteit bedoeld in artikel 71 gericht (waarmee het COC wordt bedoeld, nvdr.)."

¹³ 'OT' staat voor 'Onrechtstreekse Toegang'.

betekent m.a.w. dat bij opname van de statistieken iets meer dan 93 % van de aanvragen werden afgehandeld met een antwoord aan de betrokkene.

Tabel 2: gemiddelde doorlooptijd en mediaan

Jaar	Gemiddelde doorlooptijd in dagen	Mediaan in dagen
2019	193,86	147
2020	85,63	58
2021	63,35	43
2022	51,65	39

De gemiddelde doorlooptijd¹⁴ bedroeg in **2022 51,65 dagen (mediaan 39)**, wat aantoont dat de doorlooptijden nog steeds in dalende lijn zitten er dus nog steeds efficiëntiewinst wordt geboekt in de behandeling van dergelijke dossiers. De kennis van de dossierbeheerders bij het COC neemt verder toe, net zoals de toegangen tot de politionele databanken. In 2022 werd een toegang gerealiseerd tot de CAD databanken van alle CIC, en een verdere uitbreiding van de toegangen tot de ISLP en FEEDIS basisgegevensbanken waarbij alleen maar een technisch maximum van 25 eenheden per persoon het COC heeft belet om deze toegang verder uit te breiden. Tevens heeft het COC ingezet op een toegang tot politionele informatie onder beperkende gebruikerscode. Voorts zet het COC verder in op een gecoördineerde aanpak door de DPO van de best geplaatste politie-eenheid dan wel CG/ISPO van de federale politie, uitgaande van het feit dat de verantwoordelijkheid moet gelegd worden daar waar ze wettelijk gezien licht en dat is bij de (functioneel of operationeel) verwerkingsverantwoordelijke.

Wanneer we abstractie maken van de dossiers van vreemdelingen die in meerderheid vrij snel aan de Dienst Vreemdelingenzaken kunnen overgemaakt worden, komen aan een gemiddelde doorlooptijd van 67,5 dagen (mediaan 47) voor de standaard dossiers¹⁵ van onrechtstreekse toegang voor het jaar 2022.

Gelet op het arbeidsintensieve karakter, het behoud van het hoge aantal verzoeken in 2022 sedert de start van het COC als dataproductie autoriteit (en dit bij gelijkblijvende

¹⁴ Het aantal dagen tussen de datum van het verzoek (meestal per mail) en de datum van eindbeslissing.

¹⁵ Daarmee bedoelen we in hoofdzaak Belgen of personen van andere nationaliteit die in België wonen/verblijven.

kader) en het feit dat het COC afhankelijk is van de snelheid en prioriteit waarmee de GPI het COC de aan de GPI gevraagde evaluaties afronden en de vaak complexe vraagstukken die zich stellen, gelieerd aan de versplinterde Belgische politiestructuur, beschouwt het COC dit cijfer van 2022, net zoals in 2021, als zeer performant¹⁶.

17. Van die 520 afgehandelde dossiers waren er 308 zijnde 59,23 % die betrekking hadden op de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG).

Van de afgehandelde dossiers waren de resultaten en/of de gegeven eindrichting de volgende:

- (1) behoud registratie(s): 97 of 18,65%
- (2) archivering/wissing registratie(s): 109 of 21%
- (3) rectificatie registratie(s): 67 of 13%
- (4) geen (verdere) medewerking¹⁷ van de betrokkene: 126 of 24,23%
- (5) geen registratie in de ANG: 59 of 11,34 %
- (6) het verzoek is een loutere informatievraag: 16 of 0.03%
- (7) het verzoek was niet ontvankelijk: 13 of 0.025%
- (8) de bewaartermijn was overschreden: 86 of 16,5%

Het totaal aantal richtingen, nl. 573 is meer dan het totaal aantal van de 520 in maart 2023 afgehandelde ANG dossiers omdat één dossier meerdere richtingen/eindbeoordelingen kan hebben. Zo kan er bij dossiers die niet ontvankelijk zijn of waar er geen medewerking (meer) is van de betrokkene ook een behoud van de registratie zijn.

---

¹⁶ Dit cijfer is alleszins niet meer te vergelijken met de lange doorlooptijden van de toenmalige Privacycommissie.

¹⁷ Dat gebrek aan medewerking kan verschillende vormen aannemen: geen reactie meer op verdere vragen van het COC, geen mededeling van een kopie van de identiteitskaart of een ander document dat de identiteit kan bewijzen, enz.

Tabel 3: Inhoudelijke eindbeslissingen COC verzoeken OT m.b.t. de ANG

Resultaat	2019	2019 in %	2020	2020 in %	2021	2021 in %	2022	2022 in %
Behoud registratie	59	33%	48	22,75%	65	11,9%	97	18,65 %
Rectificatie	15	8,5%	31	14,69%	92	18,58%	67	13 %
Archivering/wissing	49	28%	78	36,97%	155	31,3 %	109	21 %
Totaal	123		144		312		273	

Wanneer we enkel de dossiers nemen waarin het COC een echt **inhoudelijke beoordeling heeft geveld** stellen we vast dat van de in 2022 behandelde **ANG dossiers zo'n 33,8% (176 op 520 dossiers)** aanleiding hebben gegeven tot een **gehele of gedeeltelijke archivering/wissing van de politionele registraties in de ANG**. In vergelijking met de voorgaande jaren betekent **dit een sterke daling** en dat is, niet toevallig, te wijten aan de eerste technische realisaties van een algemene geautomatiseerde archivering (cf infra).

Tabel 4: Beslissing COC archivering/wissing ANG¹⁸

Jaar	Archivering of wissing
2019	52%
2020	75,69%
2021	79%
2022	33,8%

18. Dit percentage is dus weliswaar afgenomen, maar moet alle GPI leidinggevenden niettemin blijvend aanzetten tot reflectie en actie, waartoe we reeds opriepen in de vorige activiteitenverslagen. **De kwaliteit (juistheid en nauwkeurigheid) van de politionele databanken laat nog (te) veel te wensen over, met een potentieel zeer nadelige impact op de burger. Die kan rechtstreeks of onrechtstreeks benadeeld worden door onjuiste, achterhaalde of**

¹⁸ Het betreft dus de dossier waarin het COC echt een inhoudelijke beoordeling heeft gemaakt met name de dossiers met behoud van de registratie, met een rectificatie of met een volledige wissing.

anderszins niet correcte gegevensverwerkingen. Rechtstreeks omdat een politionele bejegening op grond van foute informatie (fouillering, arrestatie, wijze van politionele benadering, koppeling met ANPR technische gegevensbanken, enz. ...) navenant is. Onrechtstreeks doordat bijvoorbeeld de (blijvende) toegang tot bepaalde beroepen ten onrechte wordt afgesloten of beëindigd: (kandidaat) politieambtenaren, bewakingsagenten, militairen, werknemers in de private bewakingssector, werknemer in een kerncentrale, enz. ... worden allen mede beoordeeld op grond van het 'politieel verleden'. Denken we in de nabije toekomst ook aan de bestuurlijke handhaving door de gemeenten waarbij dat politieel verleden mee de grondslag zal vormen tot de weigering, schorsing of opheffing van de vestigings – of uitbatingsvergunning of de sluiting van een inrichting¹⁹.

Het is opvallend dat het COC 27 verzoeken onrechtstreekse toegang ontving vanwege **leden of kandidaat leden GPI** wat neerkomt op **5 %** van de aanvragen. In 2021 betrof het 52 verzoeken wat derhalve in vergelijking met 2022 een sterke daling is.

Als gevolg van de richtlijn koppelingen van gegevensbanken²⁰ in toepassingen zoals 'FOCUS', en de potentiële uitrol van de via FOCUS toegankelijke *police/search ISLP* is op heden nog onduidelijk, in hoeverre een wissing en/of rectificatie in de ANG ook daadwerkelijk wordt doorgetrokken naar andere politionele gegevensbanken zoals ISLP of de bijzondere gegevensbanken. Het gevaar is reëel dat een in de ANG uitgevoerde wissing of archivering nog steeds (al dan gedeeltelijk of onrechtstreeks) is terug te vinden in een andere politionele gegevensbank zoals FOCUS en/of *police search/ISLP*, of zelfs niet politionele gegevensbanken, zoals SIDIS²¹. Dat kan uiteraard niet de bedoeling zijn.

De uitrol van de reeds jarenlang aangekondigde en sinds 2017 wettelijk verplichte automatische archivering van de ANG werd in 2022 verder gezet, maar is, op het moment van het afsluiten van dit activiteitenverslag (mei 2023) nog niet beëindigd.

¹⁹ Zie ter zake het advies DA220002 van 8 november 2022 van het Controleorgaan betreffende een voorontwerp van wet betreffende de gemeentelijke bestuurlijke handhaving, de instelling van een gemeentelijk integriteitsonderzoek en houdende oprichting van een Directie Integriteitsbeoordeling voor Openbare Besturen (zie ook Parl.St, *Kamer*, 2022-2023, DOC 55 3125/001).

²⁰ Gemeenschappelijke bindende richtlijn van de Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken aangaande de nadere regels betreffende de koppeling van de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 onderling of met andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben door of krachtens de wet of internationale verdragen die België binden, B.S. 04-08-2021.

²¹ Dit is de databank van het gevangeniswezen.

Tabel 5: Aantal afgesloten dossiers in 2022 opgedeeld naar de soort politionele databank waarop het verzoek betrekking had²²

Soort databank	2019	2020	2021	2022
ANG	171	211	315	308
Basisgegevensbank	-	6	14	18
Bijzondere gegevensbank	-	2	6	3
Technische gegevensbank	-	2	4	0
SIS II	68	41	202	197
GGB T&E ²³	0	1	1	1
Andere ²⁴	1	6	10	8
Europol	7	7	1	5
Interpol	3	13	12	5
Totaal	250²⁵	289²⁶	564²⁷	545²⁸

19. Een dossier onrechtstreekse toegang is bijzonder arbeidsintensief en omvat diverse stappen: analyse van het verzoek, consulteren van diverse politionele databank(en), een evaluatieverzoek richten aan de ²⁹GPI nopens de (blijvende) pertinentie of wettigheid³⁰ van één of meerdere registraties, eventueel overleg met de GPI (en/of parket), eventuele correctie/ventilering of archivering van de gegevens op vraag van het COC; controle door het COC van door de GPI beloofde of aangekondigde rectificaties, communicatie met de klager/aangever of zijn advocaat, enz. ...

Omwille van het feit dat de GPI ervoor kiest - mede als gevolg van de versplinterde politionele organisatie - om de verantwoordelijkheid voor de politionele vattingen te

²² Een streepje (-) betekent dat deze categorie in de cijfers van 2019 nog niet apart bijgehouden werd.

²³ Gemeenschappelijke Gegevensbank Terrorisme en Extremisme.

²⁴ Die andere kan bijvoorbeeld betrekking hebben op een gegevensbank waarvoor de GPI niet de verwerkingsverantwoordelijke is zoals het Rijksregister of het repertorium van voertuigen.

²⁵ Dit totaal van 250 is meer dan het aantal afgesloten dossiers (234) vermits een verzoek betrekking kan hebben op meerdere politionele databanken.

²⁶ Dit totaal van 289 is meer dan het aantal afgesloten dossiers (259) vermits een verzoek betrekking kan hebben op meerdere politionele databanken.

²⁷ Dit totaal van 564 is meer dan het aantal afgesloten dossiers (495) vermits een verzoek betrekking kan hebben op meerdere politionele databanken.

²⁸ Dit totaal van 545 is meer dan het aantal afgesloten dossiers (520) vermits een verzoek betrekking kan hebben op meerdere politionele databanken.

²⁹ Eén verzoek kan immers betrekking hebben op meerdere registraties door verschillende politiediensten.

³⁰ Wanneer de maximale bewaartermijn verstreken is (bv. een enkelvoudige diefstal kan maximaal 10 jaar bewaard blijven, behoudens in geval van zgn. opslorping) is de pertinentie zelfs niet meer aan de orde en moeten de registraties gearchiveerd worden.

verdelen tussen de diverse betrokken politie-entiteiten (in de praktijk gaande van twee tot meer dan tien eenheden) dringt zich in steeds meer dossiers een coördinatie tussen alle betrokken eenheden op om redenen van coherentie in de verschillende standpunten en het onder controle houden van de doorlooptijd van de verzoeken. Het is evenwel evident **niet** aan het Controleorgaan als gegevensbeschermingsautoriteit om een dergelijke coördinatie - een operationele politionele verantwoordelijkheid - op te zetten binnen de **geïntegreerde** politie.

Daarom is het COC reeds in 2021 in enkele dossiers overgegaan tot het werken met één door het COC of de GPI aangeduide 'DPO-coördinator', en dit omwille van structurele motieven (zoals bepaald in de art 99 tem 105 WGP) dan wel functioneel-inhoudelijke (verantwoordelijkheid over een feit met opslopend karakter, een lopend onderzoek of lopende te nemen maatregelen), indien de complexiteit van het dossier zulks noodzakelijk maakt. Deze vernieuwde aanpak van het COC sinds 2021 werd in 2022 nog meer toegepast en leidt tot enerzijds meer respect voor het gegevensbeschermingsrecht en levert anderzijds nieuwe of andere operationeel tactische inzichten. Het moet evenwel benadrukt worden dat het aandeel van deze 'COC-aanwijzingen' in het geheel van het aantal verzoeken beperkt blijft met minder dan 10%.

20. Het is o.a. door deze dossiers dat het COC ook in 2022 moest blijven vaststellen dat alvast de ANG nog te veel onnauwkeurigheden of fouten bevat, hoewel precies de ANG enkel zgn. **gevalideerde**³¹ gegevens bevat, zoals daar zijn:

- (ruimschoots) overschrijden bewaartermijnen;
- onjuiste kwalificatie van de feiten;
- onjuiste of vervallen registratiegronden;
- informatierapporten met verstreken bewaartermijn of zonder enige relevantie;

---

³¹ Waarmee een intern proces van evaluatie van de juistheid en nauwkeurigheid van de gevatte informatie en persoonsgegevens wordt bedoeld waar meerdere personen bij betrokken worden.

- signaleringen die open blijven staan zonder enige meerwaarde of zonder enige tussentijdse evaluatie;
- het ontbreken van het gegeven gerechtelijk gevolg in uitvoering van het art 646 Sv en art 44/5§6 WPA;
- enz. ...

21. Dossiers onrechtstreekse toegang kunnen de aanleiding zijn om meer principiële en/of vaak weerkerende problemen, vragen of thema's te behandelen. Verder is belangrijk te herhalen dat een betrokkene in de visie van het COC niet de mogelijkheid heeft in het kader van een OT-dossier een rechtsmiddel in te stellen tegen het COC dat elk dossier wettelijk **moet** afsluiten met de sibillijnse communicatie aan de burger dat het COC "*de nodige verificaties*" heeft gedaan. Het COC mag dus inhoudelijk niets meedelen en mag ook niet motiveren in de ene of andere zin. Het COC oefent dus enkel de rechten van betrokkene in zijn plaats uit. Daaraan staat niet in de weg dat een betrokkene wel degelijk een voorziening heeft tegen de verwerkingsverantwoordelijke (Ministers van Binnenlandse Zaken en/of Justitie en/of de korpsoverste). Zoals reeds aangekondigd in het activiteitenverslag 2021 is deze principekwestie nog steeds hangende voor het Europees Hof van Justitie te Luxemburg - met de daarbij horende belangrijke capaciteitsinzet van de (personeels)leden van het COC - als gevolg van twee prejudiciële vragen van het Brusselse Hof van Beroep bij arrest van 9 mei 2022 in de zaak 'DD' en '*Ligue des Droits Humains*' tegen het COC³²:

1. "*Vereisen de artikelen 47 en 8, §3 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie het voorzien in een rechtsmiddel tegen de onafhankelijke toezichthoudende autoriteit, zoals het controleorgaan op de politionele informatie, wanneer deze de rechten van de betrokken persoon ten aanzien van de verantwoordelijke voor de verwerking uitoefent*".
2. "*Is artikel 17 van de Richtlijn 2016/680 in overeenstemming met de artikelen 47 en 8, §3 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, zoals uitgelegd door het Hof van Justitie in die zin dat het de toezichthoudende*

---

³² Vrije vertaling.

autoriteit – die de rechten van de betrokkene ten aanzien van de verantwoordelijke voor de verwerking uitoefent – om deze persoon enkel te informeren "dat hij alle noodzakelijke verificaties of een onderzoek heeft uitgevoerd" en "van zijn recht om juridictioneel beroep in te stellen", terwijl dergelijke informatie geen a posteriori controle toelaat op het optreden en de beoordeling van de toezichthoudende autoriteit met betrekking tot de gegevens van de betrokkene en de verplichtingen die op de verwerkingsverantwoordelijke rusten? »

Daarmee wordt hoe dan ook het unieke Belgische systeem van onrechtstreekse toegang, dat als enige bestaat in de Europese Unie³³, aan het oordeel van het EU Hof van Justitie voorgelegd op zijn al dan niet conformiteit met het EU Handvest van de grondrechten. Uitspraak wordt verwacht in de tweede helft van 2023.

2.2. De vragen tot informatie en advies

22. Daarnaast blijft het COC door burgers en professionelen van (vooral) binnen en buiten de politie ook in 2022 bevraagd omtrent in hoofdzaak (maar niet uitsluitend) privacy- en gegevensbeschermingsvraagstukken.

Een belangrijk deel van de vragen betreffen de wettelijkheid van de mededeling van politionele informatie door de politie aan derden (bv. of persoonsgegevens van partijen bij een verkeersongeval gedeeld worden met verzekeraars, of persoonsgegevens van plegers van GAS-1³⁴ inbreuken kunnen meegedeeld worden aan de gemeente, of persoonsgegevens kunnen meegedeeld worden aan gemeenschapswachten, enz. ...). Andere vragen betreffen o.a. de bevoegdheden van de DPO, de problematiek van *screenings* allerhande, de aansprakelijkheid van verwerkers, de al dan niet openbaarmaking van een DPIA, het filmen van politieambtenaren, het al dan niet vatten van GAS-1 inbreuken³⁵ in de ANG, de bevoegdheden van private bewakingsagenten, de juiste strafrechtelijke kwalificatie

³³ Dat er in 2018 is gekomen is en tot op heden gehandhaafd wordt – ondanks alle signalen dat het juridisch tot veel problemen en frustraties leidt - als gevolg van druk in die zin door de GPI en daarin vooralsnog zonder meer gevolgd door de bevoegde voogdijministers.

³⁴ Dit betreft de zgn. zuiver administratieve inbreuken (deze worden dus niet meer strafrechtelijke maar enkel nog bestuursrechtelijk met een geldboete gesanctioneerd).

³⁵ Dit betreft de zgn. zuiver administratieve inbreuken (deze worden dus niet meer strafrechtelijke maar enkel nog bestuursrechtelijk met een geldboete gesanctioneerd).

van inbreuken op het gegevensbeschermingsrecht, het gebruik van test of reële data, de zgn. GAS 5 verwerkingen³⁶, enz. ...Ook interne richtlijnen en/of dienstorders worden aan het advies van het COC voorgelegd.

Een vraag kan soms de aanleiding zijn voor het COC om een ambtshalve advies te verlenen omdat we kunnen vaststellen dat geregeld dezelfde thematiek aan de oppervlakte komt. Deze ambtshalve adviezen zijn bedoeld als richtsnoeren voor de GPI en het aanreiken van een (juridisch) kader rond bepaalde (heikele) thema's. Niet alle adviezen zijn publiek maar bepaalde ervan worden, (1) hetzij enkel aan de stakeholder(s) overgemaakt³⁷, dan wel uitsluitend intern GPI verspreid via het intranet. In 2022 heeft het COC bv. de volgende adviezen op de GPI *Sharepoint* gezet:

- Advies DD210082 van 12.01.2022 betreffende de mededeling door de politie van de gegevens uit het repertorium der voertuigen (databank DIV) aan de gemeenten teneinde deze laatsten toe te laten over te gaan tot het innen van een retributie in het raam van het parkeren met tijdsduurbepering
- Advies DD220075 van 08.11.2022 betreffende de inzet van private bewaking voor het politieel onthaal.

Er moet wel vastgesteld worden dat het Controleorgaan onvoldoende capaciteit heeft om deze documentaire functie ten behoeve van de GPI ten volle te kunnen waarmaken. Vaak worden adviezen enkel aan de aanvrager overgemaakt en ontbreekt het aan afdoende capaciteit om deze in aangepaste vorm ter beschikking te stellen van de hele GPI (dit betekent immers vertalen³⁸, anonimiseren, enz. ...).

De specifieke vragen rond cameraverwerkingen komen verder aan bod (cf. verder). Een vraag tot advies kan ook altijd aanleiding zijn tot de opstart van een ambtshalve onderzoek (en/of advies) en desgevallend het aanwenden van corrigerende bevoegdheden.

---

³⁶ Dit betreft de beperkte snelheidsovertredingen (in de zone 30 of de bebouwde kom) die ook door de gemeenten kunnen afgehandeld worden maar wel nog door de politie worden vastgesteld.

³⁷ Bijvoorbeeld: Advies DD220024 van 11.03.2022 betreffende de *Politie screening van de leden van de gastgezinnen van ontheemde Oekraïense onderdanen*.

³⁸ Het COC heeft geen eigen vertalers en moet alle vertalingen extern uitbesteden én nadien nog controleren, wat evenzeer een budgettaire en capaciteitshinderpaal is.

23. Het COC moet aan de politie zeer regelmatig blijven herhalen dat het onmogelijk 'de jurist' en/of 'privacy specialist' van alle leden van de GPI kan zijn. Het is daarom belangrijk dat men eerst de interne kanalen bevroegt en al zeker de eigen DPO. Op dat principe blijft men vaak zondigen.

Het constante volume aan vragen toont anderzijds wel aan dat het COC door de GPI wordt aanzien als **hét** expertisecentrum ter zake. De noodzakelijke capaciteit om hierop kwalitatief te antwoorden blijft immers een zeer grote uitdaging. **In 2022 werden 87 (niet camera) adviesaanvragen ingediend, waarvan er 82 waren afgewerkt in april 2023.** In 2019 waren er 81, in 2020 waren er 79, in 2021 waren er 82 adviesaanvragen. In 2022 ontving het COC derhalve de meeste adviesaanvragen tot op heden

Daarnaast komt het COC vaak ook op informele wijze (telefonisch advies, teams meetings, rechtstreeks mailantwoorden zonder vating het dossierbeheerssysteem van het COC, enz. ...). In 2022 werden op die manier nog eens 82 mails beantwoord en minstens 5 meetings gehouden.

24. Voor 2022 bedroeg de gemiddelde doorlooptijd 30,8 dagen.

Dit is zeer vergelijkbaar met 2019, 2020 en 2021 toen deze respectievelijk 28,46, 29,76 en 27,83 dagen bedroegen. Het COC heeft van in het begin een antwoordtermijn van 1 maand als principe genomen, maar antwoordt ook vroeger als dat kan, afhankelijk van de complexiteit van de vraag. Vermits bepaalde adviezen de gemiddelde behandelingstermijn kunstmatig opdrijven is het vermeldenswaard mee te geven dat **de mediaan op 4 (2019), 7,5 (2020), 8 (2021) en 11,5 (2022) dagen ligt. Heel wat vragen tot advies worden dus binnen de week of twee weken beantwoord.**

Tabel 6: Aantal dossiers informatievragen dataprotectie naar herkomst vraagsteller

Herkomst vraagsteller	2019	2019 in %	2020	2020 in %	2021	2021 in %	2022	2022 in %
GPI	55	67,9	48	60,76	43	52,44	60	73,5
Burger	19	23,46	17	21,52	15	18,29	11	13,25
Politieoverheid	1	1,23	4	5,06	3	3,66	6	7,2
Andere overheid	6	7,41	2	2,53	5	6,10	4	4,8
Parlementslid	-	-	1	1,27	-	-	-	-
Ambtshalve COC	-	-	7	8,86	1	1,22	1	1,25
Advocaat	-	-	-	-	3	3,66	-	-
Totaal	81	100	79³⁹	100	73⁴⁰	100	82	100

2.3. Advies op wet- en regelgeving

Tabel 7: Adviesaanvragen op wet- en regelgeving tussen 2018 en 2022

2018	2019	2020	2021	2022	Totaal
12 ⁴¹	22 ⁴²	15	33	39	121

25. De belangrijke adviesbevoegdheid op ontwerpen van regelgeving (wet, KB, richtlijn, ...) die geheel of gedeeltelijk raken aan de bevoegdheden van het COC gaan in overgrote meerderheid uit van de federale overheid (parlement of regering), maar het kunnen ook deelstatelijke ontwerpen (decreet, ordonnantie, regeringsbesluit, ...) zijn.

26. Een aandachtspunt blijft de vaak niet bestaande reflex bij de deelstaten ook het advies van het COC te vragen wanneer de regels of praktijk van de politieoverheid

³⁹ Het aantal adviesaanvragen ligt iets hoger dan het aantal adviezen vermits sommige adviezen worden gevraagd door meerdere aanvrager (bv. een politieoverheid en een politiedienst)

⁴⁰ Het aantal adviesaanvragen ligt iets hoger dan het aantal adviezen vermits sommige adviezen worden gevraagd door meerdere aanvrager (bv. een politieoverheid en een politiedienst)

⁴¹ Na onderzoek werd in 3 gevallen geen advies uitgebracht omdat het COC van oordeel was dat de tekst niet raakte aan zijn bevoegdheden of de bevoegdheden van de onder haar toezicht vallende entiteiten.

⁴² *Ibidem.*

informatiehuishouding rechtstreeks of onrechtstreeks worden geïmpacteerd. Dat is al helemaal een probleem wanneer de deelstaten ook het advies van de GBA niet vragen waardoor het één-loket mechanisme⁴³ niet naar behoren kan functioneren. Dat is vooral het geval in 2022 voor Vlaamse ontwerpen van regelgeving waardoor het COC en vaak ook de politie zelf nadien moet ontdekken dat er nieuwe Vlaamse regelgeving is tot stand gebracht met impact op de werking van de politie en de politionele informatiehuishouding.

27. In 2022 heeft het COC **39 adviesaanvragen** ontvangen en heeft het daadwerkelijk **24 adviezen** afgeleverd. Bij de 15 andere werd, na onderzoek van de tekst, besloten dat een advies niet mogelijk of noodzakelijk is, hetzij (1) omdat het COC niet bevoegd is, (2) hetzij omdat er in essentie niets wijzigt aan de regels rond politionele informatiehuishouding of (3) wegens capaciteitsgebrek bij het COC gecombineerd met een eerder marginale weerslag op de politionele werking en informatiehuishouding. Eén en twintig (21) adviesaanvragen werden overgemaakt door de GBA in het kader van het één loketprincipe, waarvan 10 afkomstig van de deelstaten, wat de noodzaak voor de deelstaten aantoont om hun ontwerp van regelgeving (ook) over te maken voor advies aan de GBA. De overige 18 werden rechtstreeks ontvangen van de aanvragende overheid.

Ook in deze dossiers blijven we een **stijging noteren van het aantal adviesaanvragen en daadwerkelijk afgeleverde adviezen**. Sedert de 2018 en de start van het COC als dataprotectie autoriteit betekent 2022 het meest belastende jaar tot op heden ook in deze soort dossiers.

28. De adviezen zijn in beginsel terug te vinden op de website van het COC (www.controleorgaan.be), zodat niet enkel het grote publiek, maar vooral ook alle *stakeholders* (bestuurlijke en gerechtelijke overheden, de GPI, de academische wereld, middenveldorganisaties, NGO, enz.) er kennis kunnen van nemen. Belangrijke topics waren o.a. de bestuurlijke handhaving door de gemeenten, toegangsverbod

---

⁴³ Cf. Artikel 54/1 §1, 2^e lid WOG, waardoor de GBA, van zodra de aanvrager op het "formulier voor het aanvragen van een advies over een ontwerp van normatieve tekst" dat door de aanvrager moet worden ingevuld, en meer bepaald het deel II, "Verificatie van de bevoegdheid van de GBA en voorwerp van de aanvraag", punt 4, "Het ontwerp heeft betrekking op of impliceert de verwerking van persoonsgegevens door één of meer van de volgende autoriteiten", de vakjes "Politiedienster" en/of "Algemene Inspectie van de federale en van de lokale politie" heeft aangevinkt, het ontwerp overmaakt aan het COC om deze toe te laten na te gaan of het een advies kan of moet geven.

recreatiedomeinen, de lijst van organen die in aanmerking kunnen komen voor de ontvangst van politionele informatie en persoonsgegevens (cf. art. 44/11/9 WPA), de dataretentie, het Schengen-informatiesysteem (*SIS*) en in- en uitreisysteem (*Entry Exit System* of *EES*), het Benelux politieverdrag 2018, cameraverwerkingen (waaronder de reparatiewet bodycam), openbaarheid van bestuur, journalistieke verwerkingen, DPO en het GPI Register van de Verwerkingen, enz. ...

29. Deze adviezen worden voorbereid en opgesteld door een lid DIRCOM (in voorkomend geval met bijstand van een jurist of een lid DOSE/jurist), besproken en goedgekeurd in het DIRCOM en moeten binnen de 60 dagen of 15 dagen (in geval van hoogdringendheid) worden verleend. Een weerkerend probleem is de soms laattijdige doorzending van de aanvraag door de GBA in het kader van het één loket mechanisme, wat maakt dat het COC in werkelijkheid zelden over de voorziene 60 dagen beschikt.

2.4. De klachten

30. De klachtendossiers zijn van tweeërlei aard. In meerderheid betreffen het beweerdelijke onrechtmatige verwerkingen door leden GPI en worden ze neergelegd door burgers (of leden GPI) die vermoeden dat een lid GPI ten onrechte zijn of haar gegevens, in de politionele databanken of databanken die via PORTAL⁴⁴ ter beschikking staan, heeft geraadpleegd of andere onrechtmatige verwerkingen heeft gedaan.

Drie klachtdossiers werden overgemaakt door het Vast Comité P.

In 2022 werden voor het eerst ook een reeks klachten ingediend die diverse thema's kunnen behandelen maar allen betrekking hebben op beweerdelijk ongeoorloofde gegevensverwerkingen. Zo zijn er in 2021 ook 14 andere klachten geweest die dan handelen over bv. een onrechtmatige cameraverwerking, het niet melden van een *databreach*, het gebruik van een drone, het niet kunnen uitoefenen door een personeelslid van zijn recht op toegang in zijn personeelsdossier, enz. ...

---

⁴⁴ PORTAL is het algemeen toegangspuntaal voor de leden van de GPI. Het gaat dan om het Rijksregister (RRN), het repertorium der voertuigen (DIV) en het wapenregister.

Tabel 8: Aantal klachtendossiers

Jaartal	Onrechtmatige verwerking lid GPI	Andere	TOTAAL
2019	30	0	30
2020	26	14	40
2021	16	12	28
2022	23	6	29

Het globale aantal klachtendossiers lijkt zich te stabiliseren rond een 30-tal per jaar. Het gevolg dat aan deze klachtdossiers werd verleend ziet er als volgt uit:

Tabel 9: Door het COC verleend gevolg aan klachtendossiers

Verleend gevolg	2020	2021	2022
Zonder gevolg: COC niet bevoegd	5	4	6
Zonder gevolg: niet ontvankelijk ⁴⁵	3	3	4
Zonder gevolg: geen bezwaren	11	1	1
Zonder gevolg: kennelijk ongegrond	4	0	2
Zonder gevolg: geen medewerking klager	10	8	7
Zonder gevolg: andere dienst reeds belast	3	1	3
Zonder gevolg: behandeling niet opportuun ⁴⁶	4	1	2
Verwerking conform	3	4	7
Bevel tot conforme verwerking	0	2	0
Verwerker berispt	0	1	0
Waarschuwing aan verwerker	2	0	0
Bevel tot rectificatie	1	0	0
Bevel tot wissen	1	0	0
Bevel definitieve verwerkingsbeperking	0	0	0
Overmaken aan de politiehiërarchie	7	0	4
Overmaken aan het openbaar ministerie	3	0	1
Proces-verbaal opgemaakt	4	1	2
Interne ordemaatregel GPI	0	1	1
Tuchtonderzoek ingesteld	5	1	2
Totaal	66	28	42

31. De klachtenbehandeling is sedert de bijkomende omvorming van het COC tot data protectieautoriteit toegevoegd aan zijn opdrachten. Gelet op de arbeidsintensieve aard van deze dossiers, de beperkte capaciteit van de Dienst Onderzoeken (3 FTE) en de bevoegdheden van het COC beperkt het COC zich expliciet tot eventuele onrechtmatige gegevensverwerkingen (meestal consultaties) door een politieambtenaar. Het doet daarbij een *prima facie* onderzoek. Van zodra een mogelijke 'verdachte' kan gelokaliseerd worden in tijd/ruimte, wordt het dossier in

⁴⁵ Dit kan bv. te maken hebben met het feit dat klacht uiteindelijk niet gericht is tegen een politieambtenaar.

⁴⁶ Dit kan bv. te maken hebben met een lopend tuchtrechtelijk of strafrechtelijk onderzoek waarin het COC zich niet wenst tussen te wringen.

principe – behoudens indien een verdere COC behandeling noodzakelijk is - overgemaakt aan de korpschef/directeur. Het COC kan ook rechtstreeks overmaken aan het bevoegde openbaar ministerie⁴⁷ (afhankelijk bv. van de ernst van de inbreuk) wat niet vaak gebeurt nu het COC in beginsel vertrouwen heeft en moet hebben in de intern politionele afhandeling.

32. Dat belet niet dat het COC altijd verder blijft opvolgen welke eindbeslissing het korps neemt en die opvolging ook wel absoluut nodig is. Een verontrustende vaststelling is immers dat het COC reeds meermaals heeft moeten vaststellen dat de GPI er geregeld eigen afwijkende, onwettige 'dadervriendelijke' gebruiken of 'geplogheden' op nahoudt met betrekking tot de (niet) voeding van de ANG bij onrechtmatige consultaties van databanken door politiepersoneel. Deze onwettigheden betreffen dan hetzij het eenvoudigweg niet opmaken van een proces-verbaal, een proces-verbaal wel opstellen maar niet vatten in de ANG of een proces-verbaal wel formeel vatten in de ANG maar zodanig dat het bijzonder moeilijk kan worden teruggevonden⁴⁸. Het is een voorbeeld van een meer verspreide politiecultuur waarin men wel streng is voor de burger, maar er kennelijk lichter gedaan wordt over eigen normafwijkend of simpelweg onwettig (en/of strafbaar) gedrag.

33. De gemiddelde doorlooptijd van de klachtendossiers is van 238,6 dagen in 2019 (mediaan: 230 dagen), 96,66 dagen (mediaan: 46,5 dagen) in 2020 en 74 dagen (mediaan: 46,5 dagen) in 2021 geëvolueerd naar 73,08 dagen (mediaan: 49 dagen) in 2022. Ook hier trekt de vermindering/stabilisatie van de doorlooptijd zich dus door. Van de 29 in 2022 ingestroomde klachten waren er 25 afgehandeld in april 2023.

2.5. De inbreuken op de gegevensbeveiliging (databreach)

34. In 2022 werden 25 inbreuken op de gegevensbeveiliging door de eenheden GPI aangemeld aan het COC. Dit is het hoogste aantal sedert de start van het Controleorgaan als dataprotectie autoriteit. Het moet gaan op zgn. 'CIA' inbreuken,

⁴⁷ Het gaat immers steeds ook om misdrijven (minstens een inbreuk op art. 151 Sw. en art. 222, 1° WGB).

⁴⁸ Voor de ingewijden in de ANG techniek: door niet de noodzakelijke bindingen te leggen tussen de entiteiten feit/DOS en persoon.

met name inbreuken met een effect op de Confidentialiteit (C), Integriteit (I) en Availability (beschikbaarheid, A) van de persoonsgegevens.

Deze dossiers kunnen complex zijn waarbij het COC sowieso niet de capaciteit heeft ten gronde op de inbreuken in te gaan vermits het slechts over één VTE informaticus beschikt. In 2022 zat het COC sedert 1 augustus zonder informaticus voor de rest van dat jaar. Hoe dan ook onderzoekt het COC in deze enkel of de inbreuk correct werd afgehandeld en of er vóór dat de inbreuk zich had voorgedaan en nadien alle noodzakelijke maatregelen zijn genomen om te verhinderen dat dergelijke inbreuken nog zouden gebeuren en de schadelijke effecten maximaal te beperken.

In concreto gaat dit over gevallen van *hacking*, *ransomware*, verlies van een device of papieren documenten, mail naar een verkeerde bestemming, mail met foutieve informatie of bijlagen, gerichte phishing, ongeoorloofde verspreiding (van foto, beelden, ...), online zetten van niet publieke informatie (intranet informatie), te ruime of ongeoorloofde toegangen, gecompromitteerde wachtwoorden, misbruik van toegangsrechten, niet geautoriseerde gegevensoverdracht, enz. ...

Tabel 10: aantal aangemelde inbreuken op de beveiliging

2018	2019	2020	2021	2022	Totaal
6	17	17	20	25	85

2.6. De internationale onderzoeken

35. Het COC wordt vaak gesolliciteerd om deel te nemen aan internationale onderzoeken of visitaties. Gelet op zijn beperkte capaciteit heeft het DIRCOM beslist in 2022, net zoals in 2020 en 2021, niet deel te nemen aan internationale onderzoeken. Vermits er op EU niveau evenwel, vooral voor de SCHEVAL evaluaties, een voortdurend tekort aan gegadigden is om de noodzakelijke internationale equipes samen te stellen, zal het COC in 2023 aan minstens 1 SCHEVAL evaluatie deelnemen, namelijk deze van Letland.

2.7. Dataprotectie in bijzondere sectoren en materies

2.7.1. Bijzonder Toezicht: de BELPIU controles

36. In het licht van de toepassing van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens (PNR-wet) en de toezichtopdracht van het COC werd in 2022 bij Belgische passagiers-informatie eenheid (PIE of *BELPIU*) een visitatie en bijzonder onderzoek uitgevoerd.

Er werd voor gekozen om het toezicht toe te spitsen op de doeltreffendheid van de verwerking van de passagiersgegevens. Het COC heeft zich hiervoor beperkt tot de geïntegreerde politie (GPI) aangezien het enkel bevoegd is voor de politionele verwerkingen van de PIE.

De Europese Commissie voerde reeds een herzieningsoefening van de PNR-richtlijn⁴⁹. Een gelijke oefening zal ook gebeuren op Belgisch niveau met de PNR-wet. Daarom is de invalshoek van het onderzoek opgezet met de nadruk op de vraag naar de meerwaarde van de passagiersgegevensbank ten aanzien van andere onderzoeksmethoden en de proportionaliteit van de grootschalige gegevensverwerking ten opzichte van de verregaande inmenging in de persoonlijke levenssfeer.

De visitatie en het onderzoek werd *in casu* afgebakend tot drie domeinen:

1. stand van zaken en opvolging van een deel van het toezichtrapport van 2020, waaronder ook de opmaak van de profielen;
2. de doeltreffendheid en proportionaliteit van de passagiersgegevensbank (centrale vraag van het onderzoek);
3. de gerichte vorderingen en vorderingen tot gerichte opzoeking.

37. In opvolging van het visitatierapport 2020 stelde het COC vast dat de PIE inmiddels de aanbevelingen uit het vorige rapport heeft opgevolgd. Verder blijkt uit

---

⁴⁹ Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de evaluatie van Richtlijn (EU) 2016/681, <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2020:0305:FIN:NL:PDF>.

de interne procedures van de PIE er aandacht te zijn voor gegevensbescherming. Er worden extra waarborgen genomen met het oog op gegevensminimalisatie.

Uit het onderzoek van het Controleorgaan naar de doeltreffendheid van de passagiersgegevensbank werden ook duidelijk dat een aantal problemen mogelijks de doeltreffendheid van het PNR-systeem ondermijnen. Zo werden de *matches* (gevalideerde hits) soms te laat doorgegeven of door de interveniërende politiedienst ontvangen, zijn de doorgestuurde passagiersgegevens niet altijd even accuraat en werden geen of minder politionele interventies uitgevoerd omwille van het actueel politioneel actiebeleid binnen een bepaalde politie-entiteit.

Dit heeft enerzijds impact op de efficiëntie van het doel van de passagiersgegevensbank, met name het bestrijden van terrorisme en zware criminaliteit. Anderzijds leidt dit in sommige gevallen tot situaties waarbij personen onterecht geconfronteerd worden met een onderzoek waar ze eigenlijk niets mee te maken hebben of onterecht worden tegengehouden door de douane of de GPI in de luchthaven. De oorzaak van de gestelde problemen ligt vooral buiten de PIE. Zo is een en ander ook te wijten aan het kwaliteitsniveau van de geregistreerde gegevens in de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG), een problematiek waarop het Controleorgaan reeds herhaaldelijk heeft gewezen.

De vraag of de passagiersgegevensbank meetbaar een meerwaarde heeft in specifieke opsporingsonderzoeken kan op dit ogenblik moeilijk objectief worden beantwoord. Hoewel deze vraag op basis van het jaarverslag van de PIE positief zou kunnen worden beantwoord, met name aan de hand van de *hits* (op basis van profielen) en de aan de PIE meegedeelde resultaten van de ontvangers van de *hits*, is dat momenteel onduidelijk voor wat betreft de vraag naar de effectiviteit van dit systeem voor het onderzoek en de opsporing van terrorisme en ernstige criminaliteit door de politie. Daarvoor ontbreken voldoende representatieve elementen (cijfermateriaal). Dat is vooral te wijten aan het ontbreken van informatie over het gebruik van de PNR-gegevens in het verwerkingsproces van het opsporingsonderzoek en gerechtelijk onderzoek.

In functie van bovenstaande elementen, dient er dus een politieke beoordeling gemaakt te worden naar de doeltreffendheid van de passagiersgegevensbank. Hierbij dient te worden verwezen naar het recent tussengekomen arrest van het Europees Hof van Justitie van 21 juni 2022 (Arrest van het Hof in zaak C-817/19, *Ligue des droits humains*), waarin het Hof onder meer stelt dat de grondrechten vereisen dat de bevoegdheden waarin de PNR-richtlijn voorziet, slechts mogen worden uitgeoefend voor zover dat strikt noodzakelijk is. Wanneer een lidstaat niet wordt geconfronteerd met een werkelijke en actuele of voorzienbare terroristische dreiging, verzet het Unierecht zich tegen nationale wetgeving op grond waarvan PNR-gegevens moeten worden doorgegeven en verwerkt voor vluchten en andere soorten vervoer die binnen de Europese Unie worden uitgevoerd. Voormeld arrest zal hoe dan ook een grondige herziening van de Belgische regelgeving vereisen, evenals van de werking van de PIE. Tot slot stelt het Controleorgaan vast dat de gedetacheerde leden van de politiediensten een dubbele functie vervullen en dus ook onderzoeksdaden stellen en processen-verbaal en vertrouwelijke verslagen opstellen. Dit is echter een politionele verwerkingsactiviteit die verder lijkt te gaan dan de bevoegdheid van de gedetacheerde politieambtenaar bij de PIE, zoals deze in de PNR-wet strikt wordt geregeld en is volgens het COC juridisch als problematisch te beschouwen. Hierbij wordt de wetgever opgeroepen om de nodige duidelijkheid in de PNR-wet te brengen, rekening houdend met de grenzen van de doelstellingen van de PNR-richtlijn.

2.7.2. Bijzonder Toezicht: de fiscale BELPIU vorderingen van de AADA

38. Het COC kreeg in 2019 een nieuwe bevoegdheid t.a.v. de opsporingsdienst van de Douane m.b.t. de vorderingen gericht aan de BELPIU in fiscale materies. Artikel 281 §4⁵⁰ van de Algemene Wet van 18 juli 1977 inzake douane en accijnzen voorziet

⁵⁰ "§ 4. Bij het opsporen van de misdaden en wanbedrijven bedoeld in artikel 8, § 1, 5°, van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens, kan de adviseur-generaal die aangewezen is voor het departement geschillen, bij een schriftelijke en met redenen omklede beslissing, de ambtenaar der douane en accijnzen opdragen de PIE te vorderen tot het meedelen van de passagiersgegevens overeenkomstig artikel 27 van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens. De motivering weerspiegelt de proportionaliteit met inachtneming van de bescherming van persoonsgegevens en de subsidiariteit ten opzichte van elke andere onderzoeksdaad. De motivering van de beslissing weerspiegelt de proportionaliteit met inachtneming van de bescherming van persoonsgegevens en de subsidiariteit ten opzichte van elke andere onderzoeksdaad. De beslissing en de motivering ervan worden aan het Controleorgaan op de politionele informatie bedoeld in artikel 71 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens ter kennis gebracht. Het Controleorgaan op de politionele informatie verbiedt de adviseur-generaal die aangewezen is voor het departement geschillen om gebruik te maken van de gegevens die verzameld werden in omstandigheden die niet aan de wettelijke voorwaarden voldoen."

een *a posteriori* controle en toetsing door het COC van deze verzoeken aan de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit. In de praktijk gaat het tot op heden steeds om dossiers van ontduiking van accijnzen via sigarettensmokkel. De vordering en de motivering moeten aan het Controleorgaan ter kennis worden gebracht. Het Controleorgaan verbiedt de adviseur-generaal om gebruik te maken van de gegevens die verzameld werden in omstandigheden die niet aan de wettelijke voorwaarden voldoen. In 2022 werd slechts 1 vordering tot gerichte opzoeking bij het COC ingediend. Er werd daarbij wel voor het eerst **geen** gebrek aan motivering voor het gebruik van de gevraagde passagiersgegevens vastgesteld.

2.7.3. De Algemene inspectie van de federale politie en de lokale politie

39. In 2022 werden er door het COC geen specifieke onderzoeken gedaan naar de AIG. Het COC deelt hier de toezichtsbevoegdheid met de GBA in die zin dat het enkel bevoegd is de zgn. operationele politionele gegevensverwerkingen van de AIG (degenen die vallen onder de *LED* en titel 2 WGB). Deze instelling, die zelf een toezichthoudende rol heeft, is voor het COC geen prioriteit geweest en zal dat wellicht om capaciteitsredenen in de toekomst niet zo snel worden.

2.8. Cameragebruik door de politiediensten

2.8.1. Algemeen

40. Het COC heeft een controleopdracht op elke vorm van cameragebruik (cf. art. 46/1 WPA en 71, 1° en 3° WGB), zowel zichtbaar als niet zichtbaar (heimelijk).

Gelet op de explosie van politioneel cameragebruik moet ook hier het COC scherpe prioriteiten stellen en kan het onmogelijk proactief doorheen het hele land cameragebruik controleren. Wel wordt vaak in elk proactief toezichtonderzoek - die helaas een daling hebben gekend in 2022 (cf. verder) - van een bepaalde politie entiteit het cameragebruik door het COC onderzocht.

41. Een reële problematiek blijft ook in 2022 het feit dat sedert de inwerkingtreding van de WGB op 5 september 2018, de voorziene notificatie door de politie aan het COC van niet zichtbaar cameragebruik zeer weinig tot niet lijkt te worden nageleefd,

met als gevolg dat het COC geen of onvoldoende zicht heeft op dit soort cameragebruik. Het COC vermoedt derhalve een substantieel *dark number* wat betreft het heimelijk cameragebruik voor bestuurlijke doeleinden.

Het getal van amper drie (3) notificaties⁵¹, evenveel als in 2021, gekoppeld aan een gebrek aan registratie in het register voor verwerkingen REGPOL **is zonder meer problematisch te noemen**. Deze opmerking, die ook reeds in het activiteitenverslag van 2021 werd gedaan, heeft kennelijk, noch de GPI, noch de voorgedijverheid aangezet tot enige actie en/of reflectie. Het is illustratief voor een wel meer weerkend fenomeen dat de politie het zich kennelijk geoorloofd acht bepaalde wettelijke voorschriften niet na te leven (cf. ook opmerking randnummer 32).

2.8.2. Vragen tot informatie en advies inzake cameragebruik

42. Heel wat vragen rond cameragebruik worden (voornamelijk) door de GPI aan het COC voorgelegd. Sedert 25 mei 2018 (inwerkingtreding nieuwe camerabepalingen) tot eind 2022 heeft het COC reeds 134 adviesaanvragen omtrent deze thematiek ontvangen.

Tabel 11: Aantal vragen tot advies of informatie inzake cameragebruik

Jaartal	Aantal
2019	32
2020	29
2021	29
2022	32
TOTAAL	134

⁵¹ In concreto door de politiezones Brugge, Noorderkempen en Tournaissis.

43. Vragen rond bodycamgebruik, het delen van camerabeelden met bv. gemeenten, gebruik van drones, de bevoegdheid van de gemeenteraden, het filmen van fouilleringen, het cameratoezicht in cellen en politiegebouwen, het gebruik van camera's in celwagens, enz. ... waren daarbij enkele van de behandelde thema's.

44. Daarnaast - evenzeer erg arbeidsintensief - zijn er de gegevensbeschermingseffectbeoordelingen (GEB) of **DPIA**⁵² die verband houden met cameraverwerkingen die door de politie-eenheden aan het COC worden voorgelegd voor voorafgaande raadpleging.

45. In 2022 werden er in totaal **28 DPIA's** m.b.t. politieeel cameragebruik aangemeld voor analyse door het COC. Twee daarvan waren in uitvoering van een opgelegde corrigerende maatregel, waarvan één betrekking had op een lokale technische gegevensbank. In beginsel bevat elk dossier slechts één analyse, maar het kunnen er ook meer zijn wanneer bv. een politiezone tegelijk meerdere DPIA's overmaakt (bv. één voor mobiele cameragebruik en één voor vast cameragebruik).

Soms werd een analyse voorafgegaan door een overleg tussen het COC en de aanmeldende politiedienst (via *Teams*) om deze beter te kunnen voorbereiden. Verschillende DPIA's met een initieel lagere of slechtere score of evaluatie werden samen met de DPO overlopen voor het contextualiseren van de opmerkingen van het COC, zelfs indien een tweede versie niet hoefde voorgelegd te worden aan het COC. Deze *coaching* sessies vanwege het COC verliepen hoofdzakelijk via een *Teams call*, al dan niet samen met juristen of de ICT'er van het COC. Gegeven het feit dat het in beginsel om *prima facie* analyses gaat, werd hoofdzakelijk aandacht besteed aan functioneel-juridische zaken, en minder aan details rond ICT gerelateerde aspecten (ook al omwille van de beperkte IT capaciteit van het COC). De gemiddelde doorlooptijd van een *prima facie* analyse bedroeg **84,22 dagen** (mediaan **42 dagen**) in 2022, dit omdat een dossier na een eerste analyse niet altijd onmiddellijk wordt afgesloten omwille van de bovengenoemde reden inzake het *coachen*. Opmerkelijk is dat één enkele DPIA, na een tweede analyse, opnieuw als onaanvaardbaar diende te worden beoordeeld. Er werd en wordt dus altijd terdege rekening gehouden met de

---

⁵² *Data Protection Impact Assessment.*

opmerkingen van het COC dienaangaande, en bij een aantal van de politiezones die de DPIA opmaken is er een duidelijke wil tot kwaliteitsverbetering.

Tabel 12: Aantal voor advies aan het COC voorgelegde DPIA inzake cameragebruik

Jaartal	Aantal
2019	27
2020	10
2021	33
2022	28

Tabel 13: Aantal voor advies voorgelegde DPIA⁵³ naar soort cameragebruik

DPIA per type camera	2021	2022
ANPR (vast, tijdelijk vast, mo.biel) al dan niet in combinatie met een technische gegevensbank	8	5
Bodycam	11	6
Drones	3	2
Vaste of tijdelijk vaste camera's	11	15
Totaal	33	28

Tabel 14: Prima facie beoordeling van de in 2022 voorgelegde DPIA

Resultaten <i>prima facie</i> analyses	2020	2021	2022
<i>Prima Facie</i> -Aanvaardbaar	1	0	0
<i>Prima Facie</i> -Aanvaardbaar met opmerkingen	5	12	13
<i>Prima Facie</i> -Aanvaardbaar met bindende voorwaarden	1	8	6
<i>Prima Facie</i> -Niet Aanvaardbaar	2	7	1
Tweede advies COC-Aanvaardbaar	0	3	0
Tweede advies COC-Aanvaardbaar met opmerkingen	1	3	0
Tweede advies COC-Niet Aanvaardbaar			1
Totaal	10	33	21⁵⁴

⁵³ Data Protection Impact Assessment (Gegevenseffectenbeschermingsbeoordeling).

⁵⁴ Er stonden nog 7 aangemelde DPIA's open op het moment van het afsluiten van dit activiteitenverslag.

46. De methodologie die het COC sedert medio 2020 hanteert omvat het analyseren van de door de politiediensten zelf voorgelegde *DPIA's* op de aanwezigheid van een aantal criteria afhankelijk van het type camera, al dan niet toegelicht aan de hand van de aan- of afwezigheid van deze criteria. In voorkomend geval worden bijkomende opmerkingen toegevoegd. De door het COC genomen beslissing geeft daarbij het resultaat weer van een analyse *prima facie* en is dus (nog) geen formeel advies in de zin van artikel 59 WGB. Op grond van deze analyse beslist de politie al dan niet amenderingen aan de *DPIA* aan te brengen en/of de voorgenomen verwerking bij te sturen. Dat kan dan resulteren in een tweede *prima facie* advies. Indien er niet zou tegemoet gekomen worden aan de bindende voorwaarden van het COC of zou worden voorbijgegaan aan het niet aanvaardbaar karakter van de verwerking zal het COC een formeel advies verlenen op grond van art. 59 WGB, wat tot op heden nog nooit is gebeurd.

2.8.3. Enkele bijzondere onderzoeken

47. Naast de vooraf geplande controleonderzoeken of visitaties (cf. verder), die in een jaarlijks actieplan van het COC worden opgenomen maar in 2022 onder zeer zware druk is gekomen door het almaar stijgende reactieve werk dat binnenstroomt, probeert het COC ook een zekere capaciteit (of verschuift het die capaciteit) over te hebben om te kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen. In **2019** was er het onderzoek met corrigerende maatregel naar het gebruik van camera's met gezichtsherkenning (*FRT*⁵⁵) op de luchthaven Brussel-Nationaal door de federale politie waaraan door het COC een einde werd gemaakt. In **2020** ging het onder meer om (1) een onderzoek naar het gebruik van *drones* door de PZ CARMA⁵⁶ en een advies betreffende het wettelijk kader en gebruik van de bodycam⁵⁷. In **2021** betroffen het enkele bijzondere toezichtonderzoeken die draaiden rond het thema van het politieel cameragebruik maar waarvan de rapporten/adviezen in **2022** werden aangenomen. Het betrof (1) een GPI-breed toezichtonderzoek rond het gebruik van

---

⁵⁵ *Facial Recognition Technology*.

⁵⁶ Rapport DIO20009 van 23 december 2020 met corrigerende maatregel betreffende de visitatie bij de politiezone CARMA met betrekking tot het gebruik van *drones* met het oog op de controle van de naleving van de COVID-19 maatregelen, www.controleorgaan.be.

⁵⁷ Rapport en advies CON190008 van 8 mei 2020 naar aanleiding van de bevindingen in het kader van een onderzoek naar het gebruik van *bodycams*, www.controleorgaan.be.

drones, met name het “*Thematisch onderzoek en advies DIO20009-1 van 15 maart 2022 uit eigen beweging naar het cameragebruik door middel van drones door de geïntegreerde politie*” met als doelstelling handvaten aan te reiken rond dronegebruik voor de GPI en de politieoverheden⁵⁸. Vervolgens moet melding gemaakt worden van het “*Toezichtrapport en visitatie betreffende tot het opnemen en/of beluisteren door de politie van het vertrouwelijk overleg tussen de verdachte en de advocaat*” van 29 maart 2022⁵⁹ waarbij op vraag van de politieministers in gedurende 2021 en een stuk van 2022 evenzeer een ‘GPI’ breed onderzoek werd gedaan naar het audiovisuele toezicht door middel van camerabewaking van het vertrouwelijk overleg. Het rapport bevat een reeks vaststellingen en doet enkele aanbevelingen om te komen tot een helder kader betreffende de omstandigheden waarin en de voorwaarden waaronder een veiligheidstoezicht door middel van camera’s tijdens het vertrouwelijk overleg al dan niet mogelijk is. Als gevolg van dit rapport werd er door het College van procureurs-generaal een omzendbrief verspreid waarin uitvoering werd gegeven aan voormelde aanbevelingen van het COC⁶⁰.

2.9. De uitoefening van de corrigerende bevoegdheden

48. Het COC kan de GPI bevelen om bepaalde handelingen/verwerkingen te stellen of zich (verder) te onthouden van bepaalde verwerkingen. Het betreft de zgn. ‘corrigerende bevoegdheden’ (art. 247 WGB) waarmee het COC zich onderscheidt van alle andere toezichthouders op de politie. Gelet op de impact ervan op de operationele werking oefent het COC deze bevoegdheid uit met de nodige omzichtigheid. Enerzijds kan het COC de vastgestelde onregelmatigheden niet naast zich neer leggen, anderzijds wil het de werking van de GPI niet nodeloos of toch minimaal hinderen. Deze evenwichtsoefening is moeilijk en delicaat.

Dit betekent dat het COC voor bepaalde vastgestelde onregelmatigheden een zeker gedoogbeleid voert. Wanneer de onregelmatigheid evenwel manifest is, heeft het COC

⁵⁸ www.controleorgaan.be/publicaties/Rapporten

⁵⁹ Toezichtrapport en visitatie DIO21002 van 29 maart 2022 door het Controleorgaan op de politionele informatie met betrekking tot het opnemen en/of beluisteren door de politie van het vertrouwelijk overleg tussen de verdachte en de advocaat, www.controleorgaan.be

⁶⁰ Omzendbrief 9/2022 van 11 juli 2022 – addendum 6 aan de omzendbrief 8/2011 betreffende de organisatie van de bijstand door een advocaat vanaf het eerste verhoor binnen het kader van het Belgisch strafprocesrecht – Het opnemen en/of afluisteren door de politie van het vertrouwelijk overleg tussen de verdachte en de advocaat, www.om-mp.be.

weinig andere keuze dan onmiddellijk corrigerend op te treden, al dan niet met toekenning van een termijn om zich in regel te stellen. De ervaring leert dat de GPI, door de enkele mededeling dat corrigerend kan en desgevallend zal opgetreden worden, in de overgrote meerderheid van de gevallen zich conformeert aan de opmerkingen van het COC, zodat het effectief en formeel nemen van een corrigerende maatregel in de overgrote meerderheid van de gevallen niet nodig blijkt.

2.9.1. De genomen corrigerende maatregelen

49. Corrigerende maatregelen kunnen gaan van een berisping, over een waarschuwing dat een verwerking onwettig is, over een schorsing van een bepaalde gegevensstroom, tot een tijdelijk of definitief verwerkingsverbod.

Ook in 2022 werden zowel **verzoeken** en **aanbevelingen** gedaan en werden **corrigerende maatregelen** genomen. **Verzoeken** zijn eerder suggesties om de werking te optimaliseren (goede praktijken bv.) terwijl **aanbevelingen**, zoals het woord aangeeft, toch dwingender zijn (zonder formeel-juridisch afdwingbaar te zijn) en die ook door het COC meestal aan een uitvoeringstermijn worden gekoppeld. **Corrigerende maatregelen** zijn de in de WGB voorziene mogelijkheden om dwingend met een injunctie op te treden.

In de publieke versies van de rapporten zijn de genomen verzoeken, aanbevelingen en corrigerende maatregelen opgenomen zodat zij raadpleegbaar zijn voor alle verwerkingsverantwoordelijken en het brede publiek.

Tabel 15: Beslissingen in toezichtonderzoeken

<i>Beslissingen</i> <i>in</i>	2020	2021	2022
<i>toezichtonderzoeken</i>			
Verzoeken ⁶¹	1	36	7
Aanbevelingen	80	33	7
Corrigerende maatregelen	26	32	9
Totaal	107	101	23

⁶¹ De praktijk om ook gewoon bepaalde realisaties te verzoeken is pas echt in 2021 opgestart wat het beperkte aantal in 2020 verklaart.

50. De daling van het aantal beslissingen in toezichtonderzoeken in 2022 heeft meerdere oorzaken, waaronder:

- Almaar meer reactieve druk, waaronder:
  - Stijging van adviezen op regelgeving.
  - Groot aantal Adviezen/DPIA's camera (waaronder soms substantiële zoals als *PoliceSearch@GPI*). Daarbij wordt soms ge(mis)bruik van COC vastgesteld om interne GPI discussies te beslechten (vb. dataverzameling door de algemene inspectie in het kader van de controle op de toepassing van de MFO2, wissen of archiveren enkel als het COC een "bevel" geeft, het COC gebruiken als "jurist" ter betwisting van vragen van de administratieve budgettaire voorgedij, enz. ...).
  - De vragen tot deelname van het COC aan opleidingen GPI
  - Het blijvende stijging en het grote volume aan dossiers onrechtstreekse toegang.
  - Nieuwe opdrachten zoals de validatie van ANG statistiek dataretentie (cf. verder) (2 volle weken met 5FTE).
  - Recruiteringsprobleem ook bij COC.
  - De capaciteit nodig voor de opvolging van de verzoeken, aanbevelingen en corrigerende maatregelen van het verleden.
- De hoe dan ook beperkte capaciteit van het COC wiens leden en personeelsleden ook afwezig kunnen zijn wegens verlof, ziekte, aanslepende vervangingsrecruitering⁶², enz. ...
- De informele compliance zodat het COC niet tot formele corrigerende maatregelen moet overgaan.

Wanneer we kijken naar de genomen corrigerende maatregelen in 2022 zien we de volgende verdeling:

---

⁶² Zo had het COC in 2022 gedurende een half jaar geen informaticus.

Tabel 16: Soorten corrigerende maatregelen in toezichtonderzoeken

<i>Corrigerende maatregelen in toezichtonderzoeken</i> ⁶³	2020	2021	2022
Waarschuwing	3	2	1
Berisping	1	0	1
Bevel verwerking conform gegevensbescherming te maken	21	26	6
Verwerkingsverbod	1	1	8
Definitieve verwerkingsbeperking	-	1	0
Tijdelijke verwerkingsbeperking	-	1	0
Totaal	26	31	16

2.9.2. De rechterlijke voorzieningen tegen de beslissingen van het COC

51. In 2021 werden in twee zaken waarin het COC als verweerder was gedagvaard uitspraak gedaan door de Voorzitter van Rechtbank van Eerste aanleg te Brussel (procedure zoals in kort geding).

⁶³ Er moet benadrukt worden dat het COC uiteraard ook corrigerende maatregelen neemt naar aanleiding van de andere soorten dossiers zoals de verzoeken onrechtstreekse toegang en de klachten. De aantallen daarvan worden hoger in dit activiteitenverslag aangegeven.

Zowel in de beschikking van 17 mei 2021⁶⁴ als in deze van 10 december 2021⁶⁵, genomen door twee verschillende Voorzitters werd de visie van het COC gevolgd en de diverse eisen verworpen.

In **2022** heeft het Hof van Beroep te Brussel, Franstalige Kamer, in de eerste zaak (beschikking van 17.05.2021) bij arrest van 9 mei 2022 twee prejudiciële vragen gesteld aan het Europees Hof van Justitie (cf. randnummer 21) die omtrent deze problematiek in de toekomst hopelijk meer duidelijkheid moet scheppen. Het COC verwacht hier toch dat het Hof van Justitie kritisch zal kijken naar het Belgische unieke en verplichte systeem van onrechtstreekse toegang voor de burger. In de tweede zaak (beschikking van 10.12.2021) werd door de 1^e Franstalige kamer van het Brusselse Hof van Beroep bij arrest van 3 oktober 2022 de oorspronkelijke eis afgewezen als onontvankelijk bij gebrek aan belang en het COC derhalve in het gelijk gesteld⁶⁶.

Het betrof telkens de principiële discussie of er een (afdoende) rechtsmiddel openstaat tegen (het oordeel van) het COC met betrekking tot de verzoeken onrechtstreekse toegang (cf. supra). Het Controleorgaan oefent in deze procedure immers enkel de rechten van de betrokkene in zijn plaats (onrechtstreeks) uit en neemt geen 'beslissing'. Het wettelijk aan het COC opgelegde antwoord (dat "*de nodige verificaties*" werden verricht) zorgt evenwel geregeld voor veel frustraties (en kan dus potentieel tot gerechtelijke procedures leiden) wat in deze al twee maal is gebeurd. Uiteraard heeft een betrokkene het recht zich tot de rechter te wenden, maar dan wel tegen de wettelijke (of functionele) verwerkingsverantwoordelijke zelf (d.w.z. tegen de politieminsters en/de korpschefs van de lokale politie of leidinggevende van de federale politie) en de door haar verrichte politionele registraties.

52. In **2022** werd door het Antwerpse Hof van Beroep bij arrest van 12 december uitspraak gedaan in het beroep dat de PZ Regio Turnhout in 2021 had aangetekend tegen een aantal (niet alle) corrigerende maatregelen die het COC had opgelegd nadat het een zgn. technisch toezicht in deze grenspolitieszone had gedaan. Het is nog steeds de enige maal dat een politie-entiteit naar de rechter is gestapt tegen een corrigerende

---

⁶⁴ Voorz. Rb Brussel 17 mei 2021, inzake ASBL *Ligue des Droits Humains* en D.D tegen het Controleorgaan, *niet gepubliceerd*.

⁶⁵ Voorz. Rb Brussel 10 december 2021, inzake Y.K. tegen het Controleorgaan, *niet gepubliceerd*.

⁶⁶ Brussel, 3 oktober 2022, inzake Y.K. tegen het Controleorgaan, *niet gepubliceerd*

maatregel. In deze zaak werd het COC in het ongelijk gesteld en werden de drie (waarvan er nochtans maar 1 nog effectief gold) corrigerende maatregelen door het Antwerpse Hof vernietigd.

Tegen dit arrest werd er in 2022 door het COC cassatieberoep ingesteld. Het Antwerpse arrest is naar de visie van het COC niet enkel juridisch zwak in zijn motieven, het plaatst het COC ook voor zware functioneringsproblemen. Het Hof verwijt het COC met zijn beslissing de rechten van de verdediging, het zorgvuldigheidbeginsel, en *fair play* beginsel te hebben miskend. Het komt tot dat besluit omdat het een strikte scheiding oplegt tussen de onderzoeksfunctie en beslissingssfunctie tussen de diverse organen van het COC (daarbij ongetwijfeld geïnspireerd door de voortdurende verwijzingen naar de GBA) en in essentie de leden DIRCOM te verwijten dat ze hebben deelgenomen aan de onderzoeksfase vooraleer de beslissing tot corrigerende maatregelen te hebben genomen.

Niet enkel wordt deze visie door geen enkele wettelijke, grondwettelijke of Verdragsrechtelijke regel voorgeschreven, maar vooral betekent het de negatie van de heldere termen van de wet, die wel degelijk de volle onderzoeksbevoegdheden én beoordelingsbevoegdheden aan leden van het COC (de DIRCOM leden m.a.w.). Het volstaat hoofdstuk III van titel 7 WGB te lezen om vast te stellen dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen de onderzoeksbevoegdheden van de leden en de dienst onderzoeken. Het is onbegrijpelijk dat het Hof deze wetsartikelen negeert. Nergens in de WGB wordt die gevraagde scheiding voorgeschreven of zelfs maar gesuggereerd; ook in de voorbereidende werking van de WGB zal men daarover niets terugvinden. Indien het Hof van Cassatie de stelling van de appelrechters zou volgen rest er niets anders dan de artikelen in de WGB betreffende het Controleorgaan te herschrijven én de capaciteit van het COC gevoelig op te drijven ...

3. DE DOMINANT CONTROLEACTIVITEITEN

3.1. De controle - en toezichtonderzoeken bij de GPI

3.1.1. Algemeen

53. Deze opdracht behoort sedert het ontstaan van het COC in 1998 tot zijn *core-business*. De focus ligt daarbij zowel op aspecten als 'legaliteit', 'efficiëntie' en 'effectiviteit' van de informatiehuishouding, als op de privacy -en gegevensbeschermingscomponent. Op te merken valt dat de vorige jaren gestarte toezichtonderzoeken ook in 2022 nog de nodige capaciteit vragen vermits het COC uiteraard ook de opvolging doet van de verzoeken, aanbevelingen en de corrigerende maatregelen die werden genomen waaraan vaak een uitvoeringstermijn wordt gekoppeld. Die opvolging vraagt onvermijdelijk capaciteit. Toezichtonderzoeken worden meestal ambtshalve gestart maar kunnen ook het gevolg zijn van een verzoek van bestuurlijke of gerechtelijke overheden.

54. Het COC maakt de volgende opdeling in de toezichtonderzoeken:

- een **globaal toezicht** is een toezicht dat gepaard gaat met één of meerdere doorgedreven plaats bezoeken en met een zeer ruime scope;
- een **technisch toezicht** is een toezicht dat zich focust op de wettigheid, volledigheid en correctheid van de vattingen/verwerkingen in de politionele gegevensbanken en waarbij vooral de operationele efficiënte en vooral correcte vattingen in de databanken aan de orde zijn. Soms kan een technisch toezicht ook betrekking hebben op een eerder punctueel probleem;
- een **thematisch toezicht** waarbij onderzoek wordt gedaan naar één bepaald thema en zowel *deskresearch* als bezoeken ter plaatse mogelijk zijn;
- een **beperkt toezicht** behandelt één of slechts enkele (deel)aspecten van een politionele of niet politionele gegevensverwerking.
- een **internationaal Toezicht** zijn de internationale onderzoeken waaraan het COC zijn medewerking verleent;

- een **bijzonder toezicht** in specifieke materies, zoals de jaarlijkse controles op de gemeenschappelijke gegevensbanken terrorisme en extremisme of de *BEL-PIU* onderzoeken.

In een technisch toezicht worden o.a. de volgende thema's diepgaand onderzocht:

- bijzondere gegevensbanken;
- controle en gebruik loggings;
- ANG en optie 35⁶⁷;
- triptiek⁶⁸;
- cameragebruik;
- *ANPR*-werking;
- ...

55. Thema's die geregeld terugkeren bij de toezichtonderzoeken zijn (niet limitatief):

- (1) naleving van de basisregels van gegevensbescherming (is er een (uitgeschreven) beleid, is er een DPO, hoeveel tijd kan die besteden aan zijn taken, welke initiatieven neemt die, heeft men een register van de verwerkingen, enz.);
- (2) ANG en andere politionele gegevensbanken (kwaliteit van voeding, respect bewaartermijnen, mededeling aan derden, ...);
- (3) zichtbaar en niet zichtbaar (heimelijk) cameragebruik;
- (4) bijzondere gegevensbanken: inhoud, beveiliging, koppelingen, enz.;
- (5) gebruik persoonlijke IT-apparatuur voor operationele doeleinden of professionele apparaten voor persoonlijke doeleinden;
- (6) verwerking van biometrische of andere bijzondere categorieën van gegevens en gebruik van nieuwe technologieën;

---

⁶⁷ Met optie 35 wordt de normale transfer van gegevens vanuit *ISLP* naar de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG) bedoeld.

⁶⁸ De triptiek betreft het afnemen van vinger- en handpalmafdrucken, het nemen van foto's en het opstellen van de individuele beschrijving om tot een identificatie van een persoon te komen

(7) Informatieveiligheid: beleid, architectuur, beveiliging, incidentenmanagement, ...

(8) enz. ...

De publieke versie⁶⁹ van de rapporten zijn raadpleegbaar op de website van het COC: www.conroleorgaan.be (rubriek publicaties).

3.1.2. Overzicht van de voornaamste toezichtonderzoeken

56. Bepaalde toezichtonderzoeken kunnen relatief lang duren omdat het COC tijd spendeert aan de opvolging ervan waarbij geregeld door de politie om uitstel wordt gevraagd. Het streefdoel is de opvolging binnen het jaar af te handelen maar dat blijkt niet altijd mogelijk.

57. Toezichtonderzoeken die in 2022 effectief werden **gestart** zijn de volgende:

- Thematisch toezicht betreffende de politionele coöperatie tussen België en Turkije – onderzoek naar de fluxen van politionele gegevens tussen de Belgische politiediensten en de Turkse autoriteiten voor operationele doeleinden (CON22008).
- Beperkt toezicht betreffende de door de geïntegreerde politie gevolgde processen voor de registratie van maatregelen in de ANG na een veroordeling voor een verkeersovertreding (CON22007).
- Thematisch toezicht betreffende de door de geïntegreerde politie toegepaste registratie en de werking in de ANG van gegevens en informatie met betrekking tot identiteitsfraude in het kader van de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke en van gerechtelijke politie (CON22006).
- Beperkt toezicht bij de politiezone Brussel-West betreffende de vating in de ANG van COVID-inbreuken ten laste van de eigen personeelsleden (CON22005).

---

⁶⁹ De publieke versie van een rapport van het Controleorgaan betekent dat deze niet of niet noodzakelijk alle elementen, die vermeld worden in het basisrapport dat aan de bestemmingen wordt gericht, bevat. Sommige elementen of passages zijn weggelaten of werden geanonimiseerd. Daar kunnen diverse redenen voor zijn, zowel van wettelijke aard of omwille van opportuniteitsmotieven: het niet openbaren van politionele technieken of tactieken, het geheim van het onderzoek, het beroepsgeheim, het feit dat inmiddels werd geredieerd aan een tekortkoming, enz. ...

- Thematisch toezicht betreffende het *Real Time Intelligence Centre* bij het CIC Oost-Vlaanderen en de toepassing van OSINT bestuurlijke politie (CON22003)
- Thematisch Toezicht betreffende de uitvoering van het moraliteitsonderzoek in het kader van de rekrutering en de selectie van de kandidaten voor het operationeel kader en een administratief en logistiek kader van de geïntegreerde politiedienst (CON22002).
- Beperkt Toezicht met betrekking tot een inbreuk op de gegevensbeveiliging bij de politiezone Zwijndrecht (DIO22010).
- Beperkt Toezicht met betrekking tot het uitvoeren van proefprojecten betreffende de problematiek van het GSM gebruik achter het stuur (DIO22009).
- Beperkt Toezicht met betrekking tot de signalering in de ANG van maatregelen betreffende de afname van een DNA staal als gevolg van een strafrechtelijke veroordeling (art. 5 §2 van de Wet van 22 maart 1999 betreffende de DNA) (DIO22008).
- Beperkt Toezicht met betrekking tot de toepassing van de GAS-procedure binnen een politiezone in de provincie West-Vlaanderen en bepaalde verleende diensten door de politiezone aan de stad/gemeente(n) van de politiezone (DIO22006).
- Beperkt Toezicht met betrekking tot het cameragebruik tijdens het vertrouwelijk overleg tussen verdachte en advocaat in een politiezone van de provincie Luik (DIO22004).
- Beperkt toezicht inzake de vaststelling van snelheidsovertredingen in het kader van de toepassing van de zgn. 'GAS 5' en inzake het gebruik van vrachtwagensluizen in politiezones van het Vlaams Gewest (DIO22003).
- Beperkt toezicht met betrekking tot de resultaten van de logging-controle betreffende de leden en de personeelsleden van het Controleorgaan op de politionele informatie (DIO22002).
- Bijzonder toezicht 2022 van de Gemeenschappelijke Gegevensbank Terrorisme/extremisme (CO22T001)⁷⁰

---

⁷⁰ Samen met het Vast Comité van Toezicht op de Inlichtingendiensten.

58. Toezichtonderzoeken die in 2022 tot een **definitief rapport of onderzoeksverslag hebben geleid** en waarin veelal ook afdwingbare corrigerende maatregelen werden genomen waren, in chronologische volgorde⁷¹:

- Beperkt toezicht met betrekking tot het gebruik van Clearview AI door de geïntegreerde politie (rapport DIO21006 van 4 februari 2022).
- Thematisch toezicht naar het cameragebruik door middel van drones door de geïntegreerde politie (rapport DIO20009-1 van 15 maart 2022).
- Thematisch toezicht met betrekking tot het opnemen en/of beluisteren door de politie van het vertrouwelijk overleg tussen de verdachte en de advocaat (rapport DIO21002 van 29 maart 2022).
- Technisch toezicht bij een politiezone in de Provincie West-Vlaanderen door het Controleorgaan op de politionele informatie in het kader van zijn controle- en toezichtsbevoegdheden (rapport CON21006 van 4 juli 2022).
- Beperkt Toezicht met betrekking tot de signalering in de ANG van maatregelen betreffende de afname van een DNA staal als gevolg van een strafrechtelijke veroordeling (art. 5 §2 van de Wet van 22 maart 1999 betreffende de DNA) (rapport DIO22008 van 12 september 2022⁷²).
- Beperkt toezicht bij de politiezone Brussel-West betreffende de vating in de ANG van COVID-inbreuken ten laste van de eigen personeelsleden (rapport CON22005 van 26 september 2022)⁷³.
- Beperkt toezicht inzake de vaststelling van snelheidsovertredingen in het kader van de toepassing van de zgn. 'GAS 5' en inzake het gebruik van vrachtwagensluizen in politiezones van het Vlaams Gewest (rapport DIO22003 van 28 november 2022).

---

⁷¹ Het Controleorgaan tracht daarbij maximale transparantie na te streven door publieke versies van de rapporten op te maken met weglating van niet voor het publieke bestemde politionele technieken en tactieken maar ook dat is niet altijd mogelijk of wenselijk. Sommige rapporten worden in het geheel niet publiek gemaakt hetzij om opportuniteitsredenen, hetzij ter bescherming van persoonsgegevens.

⁷² Dit rapport werd niet publiek gemaakt maar enkel overgemaakt aan het College van procureurs-generaal, de commissaris-generaal en de directeur-generaal van de algemene directie van de gerechtelijke politie van de federale politie en de Vaste Commissie van de Lokale Politie.

⁷³ Dit rapport werd niet publiek gemaakt maar enkel overgemaakt aan de korpschef van de politiezone Brussel-West (Sint-Jans-Molenbeek/Koekelberg/Jette/Ganshoren/Sint-Agatha-Berchem).

- Thematisch Toezicht ANG Bestuurlijk – Te volgen groeperingen en fenomenen – Aanbevelingen van het Controleorgaan op de politionele informatie (rapport CON21005 van 6 december 2022)⁷⁴.

3.2. De controle op de gemeenschappelijke gegevensbanken terrorisme en extremisme

59. Voor het jaar 2022 hebben het COC en het Vast Comité I beslist om hun gezamenlijke controle te richten enerzijds op de opvolging van bepaalde aanbevelingen die in de rapporten van vorige jaren werden geformuleerd. Het betreft dan voornamelijk de rechtstreekse toegang tot de gemeenschappelijk gegevensbanken (GGB) waarin is voorzien ten voordele van de Nationale Veiligheidsoverheid (NVO), betreffende (de uitvoering van) de opdracht van de DPO van de GGB, betreffende de controle van de loggings en betreffende de doorgifte van lijsten betreffende de entiteiten van de GGB aan derde instanties.

Anderzijds werd deze controle gericht op het gebruik van de gemeenschappelijke databanken door de inlichtingendiensten.

3.3. De controle van de ANG statistieken als grondslag voor dataretentie

60. Op grond van artikel 126/3 §1, 8^e lid van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, werd het COC in 2022 **voor het eerst** belast met een nieuwe opdracht, met name de (al dan niet) validatie van de statistieken met betrekking tot het aantal strafbare feiten en de bewaringstermijn voor elk gerechtelijk arrondissement en politiezone in het kader van de dataretentie van communicatiegegevens (verkeers- en locatiegegevens)

Op 4 april 2023 verscheen in het Belgisch staatsblad het Ministerieel Besluit van 30 maart 2023 tot uitvoering van artikel 126/3, § 1 WEC met het oog op de vaststelling van de lijst van gerechtelijke arrondissementen en politiezones die aan de

---

⁷⁴ Dit rapport werd niet publiek gemaakt maar enkel overgemaakt aan de Minister van Binnenlandse Zaken, de commissaris-generaal, de directeur-generaal van de algemene directie bestuurlijke politie en de directeur van de directie van de operaties inzake bestuurlijke politie van de federale politie (hier werden enkel aanbevelingen gedaan omdat de directie zich tijdens het onderzoek geconformeerd heeft aan de vaststellingen en kritieken van het COC).

gegevensbewaringsplicht zijn onderworpen, samen met de bewaartermijn. Vooraleer dit besluit kon worden genomen heeft het Controleorgaan de wettelijk verplichting al dan niet over te gaan tot **validering** van de statistieken van die strafbare feiten (met name de misdrijven uit de zgn. 'taplijst'), getrokken uit de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG).

Bij beslissing van 10 november 2022 is het COC, na een doorgedreven en complex onderzoek van de door de federale politie aangeleverde statistieken, overgegaan tot voormelde validering.

61. Van de initieel door de politie 416.480 aangemelde strafbare feiten werden er door het COC uiteindelijk na onderzoek 350.144 weerhouden als grondslag voor de dataretentie. Het Controleorgaan wenst daarbij maximale transparantie te bieden omtrent de gebruikte methodologie, zowel door de federale politie enerzijds, als het proces van validatie dat werd gevolgd door het COC anderzijds, zodat deze valideringsbeslissing integraal is terug te vinden op de website van het COC.

Deze nieuwe opdracht is arbeidsintensief en nieuw. Gebleken is meer dan 60% van de totale capaciteit van het COC gedurende 2 weken integraal naar deze opdracht is gegaan.

4. DE BELEIDSMATIGE ACTIVITEITEN

4.1. Nationale overlegfora

62. Het COC neemt deel aan een aantal nationale overlegfora of vergaderingen, zowel informeel als formeel met bv. politieministers en hun kabinetten, de betrokken administraties, andere bestuurlijke of gerechtelijke overheden, enz. ... omtrent voorgenomen initiatieven; het kan ook gaan om beleids- en operationele afspraken met andere dataproductie autoriteiten of toezichthouders; om overleg met de korpsen, hun korpschefs of DPO, enz. ...

63. Als onafhankelijke toezichthoudende autoriteit is het COC evenwel terughoudend om te zetelen in werkgroepen of vergaderingen allerhande waarop het wordt uitgenodigd (door bv. de betrokken Ministers). De grens tussen de adviesverlening- en voorlichtingsfunctie enerzijds en het bewaken van de eigen onafhankelijk is soms flinterdun.

4.2. Internationale overlegfora

64. Het COC vertegenwoordigt België op een aantal internationale overlegfora als bevoegde dataproductie autoriteit. Het gaat bv. om de *Europol Cooperation Board*, de *SIS II Supervision Coordination Group*, de *Eurodac Supervision Coordination Group* en om de zgn. *BTLE (Borders, Transport and Law Enforcement)* subwerkgroep van de *European Data Protection Board* ('Europees Comité voor gegevensbescherming', dat de 27 dataproductie autoriteiten van de lidstaten en de EDPS⁷⁵samenbrengt). Op deze fora treedt het COC alleen of gezamenlijk met de GBA op, naar gelang van de te behandelen materie. Een gedegen follow-up van de in deze gremia behandelde thema's vraagt (te) veel capaciteit. Het COC probeert er enige tijd in te investeren omdat er heel wat belangrijke internationale thema's worden behandeld, die vaak ook een nationaal belang kunnen hebben zoals bv. het gebruik van gezichtsherkenningstechnologie in de EU-lidstaten.

---

⁷⁵ *European Data Protection Supervisor*, de EU-DPA, <https://edps.europa.eu>.

In 2022 werden opnieuw tientallen meetings bijgewoond waaraan de nodige voorbereiding voorafgaat met nadien een noodzakelijke opvolging (goedkeuring verslagen, bijdragen aan gemeenschappelijke standpunten, uitwisseling van argumenten, deelname aan uitwerken van EDPB standpunten, enz. ...).

4.3. Externe communicatie en deelname aan evenementen

4.3.1. Perscontacten

65. In 2022 heeft het COC zijn perscontacten verder verzorgd. De Voorzitter a.i neemt ook de functie van perswoordvoerder zowel langs Nederlandstalige als Franstalige zijde op zich, naast zijn operationele en beheersmatige taken. Het is de veruitwendiging van de voorlichtingsfunctie voorzien in artikel 240, 1° WGB⁷⁶ waarbij het COC maximaal ter beschikking staat van de pers. Zowel audiovisuele als schrijvende pers vond vlot de weg naar het Controleorgaan.

Artikelen of bijdragen waarbij het COC aan de orde was of waarmee de perswoordvoerder contacten had waren er in 2022 zowel in als met de Franstalige als Nederlandstalige pers⁷⁷.

4.3.2. Deelname aan studiedagen en opleidingen

66. Het COC wordt regelmatig gevraagd als spreker voor allerhande door derden georganiseerde opleidingen, studiedagen of colloquia. Een deelname is de gelegenheid om de standpunten van het COC uit te dragen opdat de gecontroleerde instanties meer en beter *compliant* zouden worden. De *awareness* opdracht⁷⁸ van het COC brengt met zich dat we zo veel als haalbaar het terrein opgaan.

Enkele voorbeelden illustreren. Zo verleenden de (personeels)leden van het COC in 2022 hun medewerking aan o.a. volgende opleidingen, studiedagen of colloquia:

⁷⁶ Dit artikel legt het COC de verplichting op "het brede publiek beter bekend (te maken) met en meer inzicht te verschaffen in de risico's, de regels, de waarborgen en de rechten in verband met de verwerking van persoonsgegevens ...".

⁷⁷ Franstalig: Le Soir, de Sud-Presse krantengroep,

Nederlandstalig : Het Laatste Nieuws, Gazet van Antwerpen, HUMO, Tweakers.net, De Tijd, De Standaard, Knack

⁷⁸ Het COC heeft immers ook de wettelijke opdracht om "verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers beter bekend te maken met hun wettelijke verplichtingen in verband met de verwerking van persoonsgegevens" (art. 240, 2° WGB).

- (1) ANPA (Nationale Politieschool): opleiding aspirant commissarissen van politie (N-F);
- (2) Opleiding Aspirant Inspecteur van Politieschool ERIP (Brussel) (N/F);
- (3) Podcast "Dasprivé"⁷⁹ (N)
- (4) Gastcollega VUB, masteropleiding Criminologie, masterprofiel *Policing & Surveillance*, Prof. De Kimpe en Prof. Melgaço (N)
- (5) Spreker privacycafé georganiseerd door het *Ministry of Privacy* (N)
- (6) Spreker tweedaagse *VUB Workshop on the police use of surveillance technology*, *VUB chair in surveillance studies*
- (7) Opleiding aan de korpsvergadering van het federaal parket (N-F);
- (8) Opleiding aan het *Data Protection Institute* (certificaat DPO) (N);
- (9) Colloquium toezichthouders COC, Comité P en AIG (F)
- (10) ...

Daarnaast nemen leden en personeelsleden deel aan relevante opleidingen, maar dat aantal blijkt beperkt. De door het COC te behandelen materie is complex, heeft nationale en internationale componenten, bevat veel 'grijze zones' en evolueert snel zodat 'levenslang leren' hoe dan ook prominent op de voorgrond staat.

4.3.3. Website

67. De website werd ook in 2022 regelmatig geconsulteerd.

Over het hele jaar **2022** kent de website het hierna vermelde aantal bezoekers, met een gemiddelde van 579 bezoekers per maand, wat een lichte daling is t.o.v. 2021 (met 616 bezoekers), maar in vergelijking met 2020 (356 bezoekers/maand) nog steeds een quasi verdubbeling betekent. Het aantal bezoekers tussen 2021 en 2022 is vergelijkbaar en lijkt zich dus te stabiliseren.

---

⁷⁹ Zie www.dasprivé.be

Aantal bezoekers website COC	2021	2022
Januari	603	534
Februari	541	460
Maart	1087	663
April	751	652
Mei	832	691
Juni	746	536
Juli	401	416
Augustus	341	407
September	481	480
Oktober	526	616
November	534	688
December	550	799
Totaal	7.393	6942

De site is bereikbaar op het URL-adres www.contrôleorgaan.be of www.organedecontrôle.be, waarbij de rol van webmaster wordt opgenomen door de (enige) directie-assistente en waarbij de website gevoed wordt door de leden van het DIRCOM.

4.3.4. Bevragingen door studenten en andere externen

68. Regelmatig blijft het COC beraagd door onderzoekers of studenten van universiteiten⁸⁰ en hogescholen of andere externen. Interviews in het kader van bachelor – of masterproeven of *papers* werden ook in 2022 toegestaan aan studenten of onderzoekers van Universiteiten en hogescholen.

Niet zonder enige spijt kan het COC op de vragen van universiteiten/hogescholen en individuele studenten om stage te kunnen lopen in het COC niet ingaan bij gebrek aan capaciteit.

⁸⁰ *In concreto* voor de universiteiten bv.: UCL, KULeuven, UGent en VUB.

5. PARTNERSCHAPPEN EN GEDEELDE BEVOEGDHEDEN

69. De federale wetgever heeft in de WOG en in de WGB voorzien in meerdere federale dataproductie autoriteiten met elk hun eigen bevoegdheden: de Gegevensbeschermingsautoriteit, het Controleorgaan op de politionele informatie, het Vast Comité I en (in zeer beperkte mate) het Vast Comité P.

Artikel 54/1 WOG voorziet dat de federale dataproductie autoriteiten nauw moeten samenwerken, onder meer voor wat betreft de verwerking van klachten, adviezen en aanbevelingen die raken aan de bevoegdheden van meerdere toezichthoudende autoriteiten. Daartoe werd in 2020 reeds een samenwerkingsprotocol afgesloten⁸¹ dat zijn deugdelijkheid heeft bewezen en niet leidt tot noemenswaardige problemen.

70. Een illustratie van de goede wissel – en samenwerking tussen het COC en de GBA is bijvoorbeeld de beslissing ten gronde van de geschillenkamer van de GBA n° 45/2022 van 30 maart 2022 betreffende met als verweerder de FOD Justitie. Dit betrof het niet respecteren van de bewaartermijnen in de SIDIS databank van het gevangeniswezen wat door het COC werd vastgesteld in de behandeling van dossiers onrechtstreekse toegang. Het COC deed hiervan gemotiveerde aangifte bij de GBA wat uiteindelijk, na bijkomend onderzoek door de inspectiedienst van de GBA heeft geleid tot een bevel tot naleving van de gegevensbeschermingsregels met een uitvoeringstermijn tot november 2022.

Ook met het Comité P loopt de samenwerking vlot en worden klachten doorgestuurd wegens bevoegdheid en voor behandeling.

---

⁸¹ Zie https://www.contrôleorgaan.be/files/Protocol_Federale_DPA_NL_24112020docx.pdf

6. BESLUIT EN TOEKOMSTPERSPECTIVITEITEN

71. Wat 2022 (en het heden) betreft, het COC :

- er sinds zijn doorstart in september 2018, als kleine toezichthouder, in geslaagd is zich op korte tijd te settelen in het dataproductie – en politie(controle)landschap. De vaststelling blijft dat ook in 2022 dat het luik dataproductie grof geschat 75% van de activiteiten omvat;

- zowel bij burgers/betrokkenen als verwerkingsverantwoordelijken een groot vertrouwen geniet, zo bewijst het aantal en de soorten dossiers zoals deze doorheen dit activiteitenverslag werden geduid. Dat vertrouwen is ook aanwezig bij politieoverheden – en politiediensten, getuige de tientallen verzoeken tot advies die aan het COC gericht worden. Ook wanneer het COC ambtshalve optreedt wordt het meestal gevolgd door de beleidsverantwoordelijken. Naast de hogervermelde COL 9/2022 (cf. randnummer 46) kan bv. ook melding gemaakt worden van de Omzendbrief van 18 maart 2022 betreffende de controle van de kandidaat-huisvesters van personen die vluchten voor het gewapend conflict in Oekraïne van de Minister van Justitie, Binnenlandse Zaken en de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie⁸², waarin de visie van het COC rond de onmogelijkheid om tot systematische en ongedifferentieerde screenings over te gaan van kandidaat-huisvesters van Oekraïense vluchtelingen werd gevolgd;

- niet aarzelt om zijn corrigerende bevoegdheden – en dus dwangbevoegdheden – op proportionele wijze uit te oefenen en op die manier probeert te verhelpen aan het klassieke gebrek aan 'echte handhaving' in het privacy- en gegevensbeschermingsrecht. Proportioneel, omdat het COC de politiewerking niet onmogelijk wil maken door ongenueanceerd met corrigerende bevoegdheden uit te pakken. Dat blijkt vaak een moeilijke evenwichtsoefening;

---

⁸² B.S., 8 april 2022, in het bijzonder de blz. 3 en 4

- allerminst alleen oog heeft voor dataprotectie; evenzeer is er veel aandacht voor en is het COC ook bevoegd voor alle andere operationele aspecten van de politionele informatiehuishouding en die van de andere gecontroleerde diensten.

72. Wat de toekomst betreft:

- wacht het Controleorgaan op de noodzakelijke (en door de bevoegde overheden) (reeds lang) aangekondigde reparatie van de Wet Gegevensbescherming en dit als gevolg van de reeds doorgevoerde evaluatie in oktober 2021;

- het Controleorgaan stilaan op de limieten van zijn financiële en personele capaciteit botst, waarbij vooral de proactieve terreinonderzoeken het eerste slachtoffer worden en het COC dus nood heeft aan versterking in aantal FTE en in expertise, mede gelet op de steeds bijkomende en nieuwe opdrachten (cf. dataretentie, de komende EU en/of nationale regelgeving rond artificiële intelligentie, *big data policing*, *predictive policing*, geavanceerde surveillance technieken, enz. ...) die het worden toegeschoven;

- het COC niet anders kan dan een aantal verbeterpunten en reparaties, die het ook in vorige verslagen heeft aangehaald, te herhalen, met name:

* het Controleorgaan ook bevoegd te maken voor de niet operationele gegevensverwerkingen van de AIG⁸³ zodat deze slechts aan één enkele toezichthoudende autoriteit zou onderworpen zijn;

* de bevoegdheid op te treden ten aanzien van individuele politieambtenaren;

* de bevoegdheid ten aanzien van de politiescholen en met de GPI gelieerde organen helder vastleggen;

* de mogelijkheid om ook, na consultatie met de bevoegde magistraat, in geval van lopende strafonderzoeken corrigerend op te treden;

* het systeem van onrechtstreekse toegang fundamenteel te herdenken en in lijn te brengen met het elders in de EU gehanteerde beginsel van de rechtstreekse toegang met een advies of beroepsmogelijkheid bij het COC en in dat kader eveneens de problematiek van de eventuele rechtsmiddelen tegen

---

⁸³ Art. 71 §1, derde lid WGB.

de afsluitende mededeling aan de betrokkene aan een grondig onderzoek te onderwerpen;

* de noodzaak het Controleorgaan de formele bevoegdheid te geven, net zoals de voorzitter van het Vast Comité P⁸⁴, om een tuchtoverheid in kennis te stellen van mogelijke tuchtvergrijpen en deze dan eveneens te verplichten de feiten te onderzoeken en na te gaan of die feiten aanleiding dienen te geven tot het aanspannen van een tuchtprocedure en het Controleorgaan in te lichten omtrent het aan zijn informatie gegeven gevolg. Het COC blijft vaststellen dat er nog steeds korpsoversten zijn die het onrechtmatig raadplegen van politionele databanken minimaliseren en het niet nodig achten zelfs maar een tuchtprocedure te starten, ondanks het gegeven dat het gaat om een tuchtinbreuk⁸⁵ en zelfs om strafrechtelijke inbreuken⁸⁶.

* de bestuurlijke dwangsom te introduceren als efficiënte vorm van drukkingsmiddel t.a.v. korpsleiding (of politieoverheden) vermits de administratieve geldboete definitief lijkt te zijn uitgesloten (en door het Grondwettelijk Hof conform werd bevonden⁸⁷), hoewel wel degelijk bestaat in de meeste EU landen t.a.v. de politie⁸⁸.

73. Slechts als *ultimum remedium* zal corrigerend en dwangmatig opgetreden worden, maar, het COC zal en kan niet aarzelen dat ook effectief te doen, wanneer dat noodzakelijk blijkt. Het Controleorgaan zal steeds waar en voor zover mogelijk een bemiddelende en oplossingsgerichte aanpak favoriseren. De parlementaire onderzoekscommissie 'aanslagen',⁸⁹ die voor zijn werkzaamheden een beroep heeft gedaan op de diensten van het COC, verleende onder meer de volgende aanbeveling inzake 'wet – en regelgeving': "Het COC moet voorts kunnen toezien op de globale

⁸⁴ Zie art. 26, 4° van de Wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten.

⁸⁵ Art. 46, 54-56 Deontologische Code en art. 3 Tuchtwet van 13 mei 1999.

⁸⁶ Artikel 151 en/of art. 550bis Sw. en/of art. 222, 1° en/of 2° Wet Gegevensbescherming en/of art. 5 en/of 8 Wet Rijksregister.

⁸⁷ GwH, 14 januari 2021, nr. 3/2021, www.grondwettelijkhof.be

⁸⁸ Zie, First report on application and functioning of the Data Protection Law Enforcement Directive (EU) 2016/680 (LED), Commission from the Commission to the European Parliament and the Council, Brussel, 25.07.2022 (COM) 2022, 364 final, blz. 12: "In addition, the majority of member states' laws give data protection supervisory authorities the power to impose administrative fines" (met name 18 lidstaten zowel voor overheden als natuurlijke personen en 3 bijkomend enkel t.a.v natuurlijke personen, dus in total 21 van de 27 lidstaten).

⁸⁹ Parlementaire commissie belast met het onderzoek naar de omstandigheden die hebben geleid tot de terroristische aanslagen van 22 maart 2016 in de luchthaven Brussel-Nationaal en in het metrostation Maalbeek te Brussel, met inbegrip van de evolutie en de aanpak van de strijd tegen het radicalisme en de terroristische dreiging, Parl.St., Kamer, 2016-2017, DOD 54, n° 1752/008, p. 252.

veiligheid van de informatiehuishouding en niet enkel op onderdelen ervan" en heeft daarmee gewezen op het belang van de activiteiten van het COC. Het Controleorgaan zal ook in het werkingsjaar 2023 deze opdracht gedreven verder zetten maar hoopt niettemin dat het parlement niet blijvend zal dralen om de mandaten van de leden DIRCOM, die afliepen op 1 september 2021, te hernieuwen.

* * * * *

Activiteitenverslag 2022, goedgekeurd door het Controleorgaan op 6 juni 2023.

Ronny SAELENS
Lid-raadsheer a.i.

Koen GORISSEN
Lid-raadsheer

Frank SCHUERMANS
Voorzitter a.i.

BIJLAGE: HET CONTROLEORGAAN IN CIJFERS⁹⁰

SOORT DOSSIER	2019	2020	2021	2022
OT ⁹¹	392	283	546	555
Advies dataprotectie	82	85	82	87
Adviezen regelgeving	22	15	33	39
Klachten	30	40	28	29
Adviezen camera	32	29	29	32
DPIA analyses	27	10	33	29
Databreaches	17	17	21	25
Globaal & Technisch ⁹² Toezicht	2	5	1	1
Thematisch en Beperkt Toezicht ⁹³	3	5	8	7
Bijzonder Toezicht BELPIU ⁹⁴	1	1	1	1
Bijzonder Toezicht GB Terrorisme ⁹⁵	1	1	1	0
Internat. Toezicht ⁹⁶	1	0	1	0
Validatie Dataretentie	0	0	0	1
TOTAAL	610	491	784	806

⁹⁰ Het spreekt voor zich dat de capaciteit – en tijdsinvestering in een omvangrijke visitatie of een controleonderzoek niet te vergelijken valt met een adviesdossier. Sowieso zijn de diverse soorten onderzoeken en adviezen zeer moeilijk tot niet vergelijkbaar vanuit louter werklastmetingsoogpunt.

⁹¹ Dossiers Onrechtstreekse Toegang.

⁹² In 2022 uitgebrachte rapporten van toezichtonderzoeken.

⁹³ Ibidem.

⁹⁴ Ibidem.

⁹⁵ Ibidem.

⁹⁶ Ibidem.

Beslissingen toezichtonderzoeken	2020	2021	2022
Verzoeken	1	36	7
Aanbevelingen	80	33	7
Corrigerende maatregelen	26	32	9
TOTAAL	107	101	23

Corrigerende maatregelen Toezichtonderzoeken	2020	2021	2022
Waarschuwing	3	2	1
Berisping	1	0	1
Bevel verwerking in overeenstemming met de gegevensbeschermingsregels te brengen	21	26	6
Verwerkingsverbod	1	1	8
Definitieve verwerkingsbeperking	-	1	0
Tijdelijke verwerkingsbeperking	-	1	0
TOTAAL	26	31	16

